

Besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 30 van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme aan JTC Institutional Services Netherlands B.V.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) BESLUIT het volgende.

DNB legt aan JTC Institutional Services Netherlands B.V. (JTC), gevestigd aan de Locatellikade 1, 1076 AZ, te Amsterdam, een bestuurlijke boete op als bedoeld in artikel 30 van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Deze bestuurlijke boete wordt aan JTC opgelegd wegens overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft in de periode van 21 september 2018 tot 28 mei 2019.

De bestuurlijke boete bedraagt **EUR 100.000,-**.

De bestuurlijke boete dient betaald te worden binnen de in artikel 4:87, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) voorgeschreven termijn van zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit. De betaling dient te worden gedaan op rekeningnummer [VERTROUWELIJK] ten name van De Nederlandsche Bank N.V., onder vermelding van factuurnummer [VERTROUWELIJK].

Aan dit besluit liggen de volgende overwegingen ten grondslag.

A. Wettelijk kader en Leidraad DNB

1. **Bijlage 1** bevat een overzicht van het wettelijk kader en een verwijzing naar de DNB Leidraad Wwft en Sw, Voorkoming misbruik financiële stelsel voor witwassen en financieren van terrorisme en beheersing van integriteitsrisico's, (Leidraad DNB). De bijlage maakt deel uit van dit besluit.

B. Onderzoek van DNB

Aanleiding en verloop onderzoek

2. De doelvennootschap [Doelvennootschap] is vanaf medio 2017 klant van JTC¹. De uiteindelijk belanghebbenden (UBO's) die JTC heeft geïdentificeerd voor [Doelvennootschap] zijn [Persoon 1] en [Persoon 2] (echtgenote van [Persoon 3]), een politically exposed person (PEP)). Beide UBO's zijn ook PEP's. [Doelvennootschap] houdt een aandelenbelang van 10% in [Onderneming 1]. Op 22 november 2018 heeft JTC een incidentmelding gedaan aan DNB naar aanleiding van negatieve publiciteit die in verband kan worden gebracht met [Doelvennootschap] en haar UBO's.
3. De publiciteit hield verband met een openbaar artikel van [VERTROUWELIJK], met de titel "[VERTROUWELIJK]". Daarin is de rol beschreven van [Onderneming 1] in relatie tot [Persoon 4], [VERTROUWELIJK] van Kazachstan. Het artikel gaat in op de oliehandel en -industrie in Kazachstan en op het risico op corruptie in relatie tot

¹ Destijds voerde zij de naam Van Doorn CFS.

familieleden en vertrouwelingen van [VERTROUWELIJK]. In het artikel staat dat de handelsonderneming "[Onderneming 3]" een bijzondere positie inneemt op de Kazachstaanse oliemarkt. De onderneming wordt in verband gebracht met [Persoon 4]. Verder staat in het artikel dat [Onderneming 1] en "[Doelvennootschap]" en "[Doelvennootschap]" betrokken zijn bij de oliehandel. Vermeld wordt dat [Persoon 1] - UBO van "[Doelvennootschap]" en "[Doelvennootschap]" - en [Persoon 3] - volgens andere openbare bronnen getrouwd met [Persoon 2]² - loyale partners zijn van [Persoon 4].

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

4. Bij e-mail van 12 maart 2019 heeft DNB bij JTC nadere informatie opgevraagd naar aanleiding van de incidentmelding. Bij e-mail van 27 maart 2019 heeft JTC de gevraagde informatie aangeleverd.
5. Op 25 april 2019 heeft DNB onderzoek verricht op het kantoor van JTC. In dit kader heeft DNB gesprekken gevoerd met een aantal beleidsbepalers en medewerkers van JTC. Tevens heeft DNB JTC gevraagd een kopie te verstrekken van het cliëntdossier van [Doelvennootschap]. Op 7 mei 2019 heeft DNB een kopie van het zogenoemde dienstverleningsdossier van [Doelvennootschap] (DVD) van JTC ontvangen.
6. Bij brief van 1 juli 2019 heeft DNB JTC de concept-bevindingen van haar onderzoek gestuurd.³ Daarbij is JTC in de gelegenheid gesteld te reageren op eventuele feitelijke onjuistheden in deze brief. Hierop heeft JTC bij brief van 22 juli 2019 gereageerd.
7. Naar aanleiding hiervan heeft DNB bij brief van 3 september 2019 vervolgvragen gesteld aan JTC.⁴ Bij e-mail van 5 september 2019 heeft JTC hierop gereageerd en DNB gevraagd wat de status is van de brief van 3 september 2019. Bij e-mail van 10 september 2019 heeft DNB JTC meegedeeld dat het een formeel inlichtingenverzoek betreft op grond van artikel 43 van de Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt 2018) juncto artikel 5:20 van de Awb.
8. Bij brief van 17 september 2019 heeft DNB JTC een informatievordering gestuurd.⁵ Op 20 september 2019 heeft JTC aan de informatievordering voldaan.
9. Bij brief van 27 november 2019 heeft DNB JTC de definitieve bevindingen van het onderzoek gestuurd.⁶ Bij brief van 6 december 2019 heeft JTC gereageerd op deze brief. Daarnaast heeft JTC op 20 december 2019 per e-mail een brief met een nadere reactie aan DNB toegezonden. Verder heeft JTC DNB op 21 augustus 2020 een e-mail gestuurd met een onderzoeksverslag van [A], internal auditor van JTC, van 18 augustus 2020 (onderzoeksverslag van [A]).
10. Naar aanleiding van het vorenstaande heeft DNB op 24 september 2020 een boeterapport opgesteld.

² Zie [VERTROUWELIJK].

³ Kenmerk [VERTROUWELIJK].

⁴ Kenmerk [VERTROUWELIJK].

⁵ Kenmerk [VERTROUWELIJK].

⁶ Kenmerk [VERTROUWELIJK].

Resultaten onderzoek

11. Uit het onderzoek van DNB, het handelsregister van de Kamer van Koophandel en de door JTC verstrekte gegevens, blijkt het volgende.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Algemeen

12. JTC heeft sinds 26 augustus 2008 een vergunning van DNB voor het verlenen van trustdiensten vanuit een vestiging in Nederland als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet toezicht trustkantoren.⁷ De bestuurders van JTC zijn de heer [Bestuurder 1], de heer [Bestuurder 2] (tot 19 juni 2020) en de heer [Bestuurder 3].
13. Ingevolge artikel 1a, vierde lid, aanhef en onder f, van de Wwft is deze wet van toepassing op JTC als trustkantoor.
14. De omzet van JTC over 2019 bedroeg EUR [VERTROUWELIJK].

*Bevindingen onderzoek*Algemeen

15. [Doelvennootschap] is één van de aandeelhouders van [Onderneming 1]; zij heeft hierin een minderheidsbelang van 10%. De andere aandeelhouders van [Onderneming 1] zijn [Onderneming 2] en [Onderneming 3]. [Onderneming 2] heeft een belang van 47,5% in [Onderneming 1], en [Onderneming 3] van 42,5%.
16. [Onderneming 1] is het hoofd van [Groep 1]. [Onderneming 4] maakt onderdeel uit van [Groep 1] en is actief in de handel in olie. [Onderneming 4] koopt olie afkomstig uit Kazachstan van verschillende kleinere producenten om deze te bundelen en geschikt te maken voor distributie voor transport via Rusland. [Onderneming 5], geregistreerd op Panama en met een Zwitserse bankrekening, heeft kosten in rekening gebracht voor aan [Onderneming 4] verleende consultancy diensten. De kosten zijn door [Onderneming 1] vergoed en doorbelast aan twee van de drie aandeelhouders van [Onderneming 1], te weten [Doelvennootschap] en [Onderneming 2]. [Doelvennootschap] betaalt tweederde van deze kosten, en [Onderneming 2] eenderde.

Transacties 4 en 6 september 2018

17. Op 4 september 2018 is een bedrag van USD 10.000.000,- overgemaakt van [Onderneming 1] naar [Doelvennootschap], onder de omschrijving "dividend income [Onderneming 1]" (transactie van 4 september 2018).
18. Op 6 september 2018 is een bedrag van USD 2.699.016,80 overgemaakt van [Doelvennootschap] naar [Onderneming 1], onder de omschrijving "BAL payments to [Onderneming 1] re consultancy services settled obo BV" (transactie van 6 september 2018).

Transactieprofiel [Doelvennootschap]

⁷ Per 1 januari 2019: artikel 3, eerste lid, van de Wtt 2018.

19. In het DVD is het document "transaction profile [Doelvennootschap]" opgenomen (document transactieprofiel).
20. Op het document transactieprofiel staan verwachte transacties van [Doelvennootschap] vermeld. Onder de kop "INCOMING" staat het volgende.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

*"Transaction description: Dividends
Type payment: Dividends distribution
Name counterparty: [Onderneming 1]
Relation with client: Subsidiary*

...

Amount (...): Between USD 5 million – USD 20 million per year

...

Name reference / underlying documents: Resolution of the shareholders dated 29/08/2018"

Onder de kop "OUTGOING" komt [Onderneming 1] niet voor als tegenpartij.

De transactie van 4 september 2018 past in beginsel binnen het door JTC opgestelde transactieprofiel van [Doelvennootschap]. De transactie van 6 september 2018 past volgens DNB niet binnen dit transactieprofiel.

Documentatie inzake transactie 6 september 2018

21. Uit het DVD blijkt dat de transactie van 6 september 2018 een verrekening betreft van in 2015, 2016, 2017 en 2018 gemaakte kosten voor verleende consultancy diensten door [Onderneming 5]. Aan de transactie liggen twee facturen van [Onderneming 1] aan [Doelvennootschap] ten grondslag, te weten een factuur van 4 september 2018, met kenmerk PA16002A.r1, die ziet op een bedrag van USD 232.960,- (factuur 1) en een factuur van 4 september 2018, met kenmerk PA160020A, die ziet op een bedrag van USD 2.466.056,80 (factuur 2).
22. Aan facturen 1 en 2 liggen blijkens het DVD vervolgens weer andere facturen ten grondslag. Uit het DVD blijkt dat [Onderneming 1] betalingen heeft verricht aan [Onderneming 4], die op haar beurt betalingen (heeft) verricht aan [Onderneming 5].
23. Uit het in het DVD opgenomen bestand genaamd "20180905 [Doelvennootschap] [Onderneming 1] Inv PA 160020A and PA16002A EUR 2,699,016.80" (het bestand) maakt DNB het volgende op over de grondslag van de facturen.

Factuur 1

- Op factuur 1 staat de volgende handgeschreven berekening: " $((2 \times 1.200.000) \times 2/3) \times 2/3 = 1.600.000 - 1.367.040 = 232.960$ USD".
- Factuur 1 heeft betrekking op twee onderliggende facturen van [Onderneming 5] voor verleende consultancy diensten.

- De eerste onderliggende factuur (kenmerk 60/07) van USD 1.200.000,- is gericht aan [Onderneming 6] en ziet op de periode 1 juli 2015 tot en met 31 december 2015.
- De tweede onderliggende factuur (kenmerk 37/07) van USD 1.200.000,- is gericht aan [Onderneming 6] en ziet op de periode 1 januari 2015 tot en met 30 juni 2015.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

- In het bestand bevindt zich een brief van [Onderneming 1] aan [Doelvennootschap] van 28 juli 2016, die ziet op een "reimbursement", en dus op een terugbetaling vanwege reeds betaalde kosten. Deze verrekening komt in randnummer 24 nader aan bod.

Factuur 2

- Op factuur 2 staat de volgende handgeschreven berekening: "(2 x 1.200.000 => 2.400.000 + 750.000 + 120.000 + 429.085,20 = 3.699.085,20".
- Ook voor factuur 2 geldt dat het totaalbedrag van de factuur, te weten USD 2.466.056,80, ziet op tweederde van het totaal van de uitkomst van de handgeschreven berekening die op de factuur is opgenomen.⁸ Dat de factuur ziet op tweederde van dit totaalbedrag, volgt ook uit de omschrijving van de factuur (onderstreping toegevoegd): "*Reimbursement of expenses incurred on your behalf for payments made to [Onderneming 5] and [Betrokken consultant] in 2016, 2017 and 2018 for services rendered aggregating to USD 3,699,085.20 - Allocation 2/3*".
- Factuur 2 heeft betrekking op vijf onderliggende facturen van [Onderneming 5] voor verleende consultancy diensten.
 - De eerste onderliggende factuur (kenmerk 127/01) van USD 1.200.000,- is gericht aan [Onderneming 4] en ziet op de periode 1 juli 2016 tot en met 31 december 2016.
 - De tweede onderliggende factuur (kenmerk 96/07) van USD 1.200.000,- is gericht aan [Onderneming 4] en ziet op de periode 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016.⁹
 - De derde onderliggende factuur (kenmerk 186/01) van USD 750.000,- is gericht aan [Onderneming 4] en ziet op de periode 1 juli 2017 tot en met 31 december 2017.
 - De vierde onderliggende factuur (kenmerk 157-1/07) van USD 120.000,- is gericht aan [Onderneming 4] en ziet op de periode 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2017.
 - De vijfde onderliggende factuur (zonder kenmerk) betreft een door de betrokken consultant van [Onderneming 5], de heer [Betrokken consultant] (de betrokken consultant), ondertekend betalingsverzoek van 18 juli 2018 van USD 429.085,20, gericht aan [Onderneming 4], dat ziet op de betaling van een bonus voor in 2017 verleende consultancy diensten. Het betalingsverzoek vermeldt daartoe een

⁸ Derhalve tweederde van USD 3.699.085,20.

⁹ Deze factuur is afzonderlijk in het DVD opgenomen, onder de naam "[Onderneming 5] invoice 1H2016".

bankrekeningnummer bij een Zwitserse bank, met [Onderneming 5] als begunstigde.

Datum
14 juni 2021

24. Over facturen 1 en 2 en de stukken die hieraan ten grondslag liggen, merkt DNB het volgende op.

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

- De facturen 1 en 2 en de onderliggende facturen hebben gelet op hun beschrijving betrekking op kosten die [Onderneming 5] in rekening heeft gebracht in verband met verleende consultancy diensten aan [Onderneming 4].
- In het DVD bevindt zich een consultancy agreement tussen [Onderneming 4] en [Onderneming 5] (consultancy agreement). De consultancy agreement is ondertekend op 20 juni 2016 en heeft een looptijd van twee jaren, te weten van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2017. De overeenkomst is derhalve na de startdatum opgemaakt.
- In de bijlage "schedule 1" behorende bij de consultancy agreement zijn de te verrichten consultancy diensten globaal omschreven. Zo staat hierin:

*"During the term of this agreement, the consultant shall:
Maximise [Onderneming 4] Product business in the territory on terms acceptable to [Onderneming 4]
Ensure successful transportation of all Products in transit through the Territory, including loading onto trucks, throughput at ports and discharge of Products
In the event of problems arising from the execution of transactions covered by the present agreement assist [Onderneming 4] in solving any operational, shipping, demurrage, supply, financial or administrative problems. ..."*

- Gelet op de activiteiten van [Groep 1], te weten de handel in olie, en de landen waarin [Groep 1] actief is, te weten Rusland en Kazachstan, is sprake van een verhoogd risico op witwassen en terrorismefinanciering.¹⁰
- De twee facturen die ten grondslag liggen aan factuur 1, kunnen niet in verband worden gebracht met de consultancy agreement. Allereerst heeft [Onderneming 5] deze facturen niet gericht aan [Onderneming 4], maar aan [Onderneming 6]. Verder verwijzen de onderliggende facturen expliciet naar een overeenkomst uit 2014. Op beide facturen wordt namelijk vermeld "Agreement #2-12-2014 DD 22.12.2014". Voorts hebben deze onderliggende facturen betrekking op het kalenderjaar 2015, terwijl de consultancy agreement ziet op de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2017. Uit het DVD volgt echter dat de onderliggende facturen desalniettemin zijn meegenomen bij de berekening van het factuurbedrag van factuur 1.

¹⁰ *International Corruption Perception Index scores 2019*, te raadplegen via: <https://www.transparency.org/en/cpi/2019/results>; Rusland behaalt 28 van de 100 mogelijke punten, Kazachstan 34 van de 100. Ter vergelijking, Nederland behaalt 82 van de 100 punten.

- Uit eerdergenoemde brief van 28 juli 2016 volgt dat bij de berekening van het factuurbedrag van factuur 1, een verrekening van USD 1.367.040,- heeft plaatsgevonden tussen [Doelvennootschap] en [Onderneming 1] (zie ook randnummer 23). Uit een e-mail van [Onderneming 3] die op 6 september 2018 door JTC is ontvangen, blijkt dat deze verrekening betrekking heeft op het kalenderjaar 2015. Ook deze verrekening is echter meegenomen bij de berekening van het factuurbedrag van factuur 1.¹¹
- Voorts is voor de berekening van het factuurbedrag van factuur 2 van belang dat de betrokken consultant bij de vijfde factuur van 18 juli 2018 heeft verzocht een bonus van USD 429.085,20 uit te betalen op de Zwitserse bankrekening van [Onderneming 5] in verband met in 2017 verleende consultancy diensten. Uit deze onderliggende vijfde factuur volgt echter niet welke werkzaamheden hiervoor zijn verricht en waar deze bonus voor wordt verleend. Het bedrag van de bonus wijkt af van de in de consultancy agreement overeengekomen maandelijkse betaling van USD 200.000,- voor het verlenen van consultancy diensten. In artikel 5.2 van de consultancy agreement staat: "*The Consultant shall submit to [Onderneming 4] an invoice which gives details of the work the Consultant has performed during the month and the description of the Services provided*". Een omschrijving van (de details van) de werkzaamheden en de verrichtte diensten ontbreekt echter op de factuur. Desondanks is deze bonus meegenomen bij de berekening van het factuurbedrag van factuur 2.
- In het DVD zijn verschillende versies opgenomen van een document getiteld "*Side agreement to the Shareholders agreement* [Onderneming 1]" (side agreement) alsook van een document getiteld "*Agreement between the Shareholders* [Onderneming 1]" (agreement).¹² In deze overeenkomsten is een verdeling vastgelegd tussen [Onderneming 2], [Onderneming 3], [Doelvennootschap] en [Onderneming 1] van de consultancy kosten vanwege "*annual bonus awards to certain senior commercial employees of the Company and/or its subsidiaries*".
- Op 6 september 2018 had JTC enkel beschikking over versies van de side agreement. [Onderneming 2] heeft de side agreement ondertekend op 30 augustus 2018 en dus slechts vijf dagen voordat op 4 september 2018 zowel factuur 1 alsook factuur 2 werd opgesteld. Dit terwijl de consultancy agreement – die in de side agreement wordt genoemd en aan facturen 1 en 2 ten grondslag zou liggen – reeds op 20 juni 2016 tot stand is gekomen. [Onderneming 3] en [Onderneming 1] hebben de side agreement ook ondertekend, maar deze ondertekening is niet voorzien van een datum. Op 6 september 2018 is niet gebleken dat [Doelvennootschap] de side agreement heeft ondertekend. Desondanks heeft [Doelvennootschap] met de transactie van 6 september 2018 wel een omvangrijk bedrag vergoed van de door [Onderneming 5] gefactureerde bedragen voor verleende

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

¹¹ Zo volgt uit de handgeschreven berekening op factuur 1 (zie randnummer 23) dat het totaalbedrag van de onderliggende facturen (kenmerk 60/07 en 31/07) van USD 2.400.000,- met USD 1.367.040,- is verminderd.

¹² Volgens JTC vormen deze versies tezamen de side agreement dan wel agreement (countersigned). Zie ook randnummer 123 (onder b).

consultancy diensten. Onduidelijk is waarom de side agreement niet eerder en volledig is ondertekend en geformaliseerd.

- Uit de side agreement volgt dat de verdeling van de kosten voor de dienstverlening van [Onderneming 5] voor rekening van twee van de drie aandeelhouders van [Onderneming 1] komt. Overeengekomen is dat tweederde van deze kosten wordt gedragen door [Doelvennootschap], en eenderde door [Onderneming 2]. Zonder nadere toelichting is het gelet op het minderheidsbelang van [Doelvennootschap] in [Onderneming 1], niet begrijpelijk dat [Doelvennootschap] tweederde van deze kosten betaalt. Evenwel is deze doorbelasting van tweederde van de kosten aan [Doelvennootschap] meegenomen bij het bepalen van de factuurbedragen van facturen 1 en 2.
- Tot slot blijkt uit het DVD dat JTC de transactie nader heeft onderzocht. In dat kader hebben er e-mailwisselingen plaatsgevonden tussen JTC, [Onderneming 3] en een vertegenwoordiger van [Persoon 2], tevens UBO van [Onderneming 4], over facturen 1 en 2 en de onderliggende facturen. Uit de e-mails komt naar voren dat JTC op 5 september 2018 vragen heeft gesteld over facturen 1 en 2. Dit blijkt onder meer uit het document genaamd "20180906 E-mail from [Persoon 6] – payment to [Onderneming 1]". Daarin staat onder meer het volgende.

Vraag JTC op 5 september 2018:

"For the larger invoice which is made up of invoicing totaling USD 3,699,085.20, we can reconcile to this amount. The only question being that the description says it relates to services in 2016,17 & 18, whereas the invoices provided do not include anything for 2018."

Antwoord [Onderneming 3] op 6 september 2018:

"The bonus to [Betrokken consultant] was paid in July 2018. As there is not yet an instrument in place for 2018, it was paid as bonus of the previous year. If really necessary, we can amend the invoice but the number will be the same."

Vraag JTC op 5 september 2018:

"For the smaller invoice of USD 232,960 being the balance of 2015 invoices, can you explain how this amount is arrived at? We presume it relates to invoices from 2015 less the amount already settled of USD 1,367,040 but we cannot arrive at the total of USD 232,960 based on the information you provided to us."

Antwoord [Onderneming 3] op 6 september 2018:

*"USD2.4MM were paid, [Doelvennootschap] has to pay 2/3, i.e. USD2.4MM *2/3 = USD1.6MM. USD1,367,040 were already paid by [Doelvennootschap] (deduction of dividends) so the balance is USD232,960."*

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

JTC heeft op basis van haar onderzoek vervolgens op 6 september 2018 geconcludeerd dat de transactie plausibel en onderbouwd is en geen ongebruikelijk karakter heeft in de zin van de Wwft, zodat de transactie kan worden uitgevoerd.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

25. Op 22 november 2018 heeft JTC een melding gedaan aan de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU), nadat zij kennis had genomen van de negatieve berichtgeving die in verband kon worden gebracht met [Doelvennootschap]. Blijkens het DVD luidt deze melding als volgt.

"On Monday 19 November 2018 and on Wednesday 21 November 2018 the attached articles came to the attention of Van Doorn CFS B.V (Van Doorn; lees JTC). These articles relate to allegations regarding the involvement of [Persoon 4] in [Onderneming 1], in which our client entity [Doelvennootschap] has a minority interest (of 10%). Van Doorn believes there is a need to report since there potentially are integrity risks related to our client entity. [Onderneming 2], [Onderneming 3]. and [Doelvennootschap], as minority shareholder, have a joint venture [Onderneming 1]. [Onderneming 1] holds companies that are active in oil and gas in Kazakhstan. The article describes the relation of [Persoon 4] and [Persoon 1], the latter is the UBO of our Client Entity, [Doelvennootschap]. The allegations in the article include the involvement of [Persoon 4] in the named entities. We emphasise that the articles are based on allegations. We have no knowledge of any of the involved persons being convicted, which would substantiate these allegations. Based on information from our client due diligence process, Van Doorn confirms that money derived from [Onderneming 1] flows via [Doelvennootschap] to [Persoon 1] and [Persoon 2], who is the wife of [Persoon 3]. The client due diligence process concluded by Van Doorn does not support the conclusion on the matter as described in the article. Van Doorn has discussed the articles with management, compliance and the company lawyer. Our conclusion is that we will request the client to provide us with input regarding the allegations made in the articles. As a consequence, we will not facilitate transactions for the client, until we can make a decision whether we are in the position to continue our services. Van Doorn will need to receive sufficient proof to be able to assess possible integrity risks and whether these are acceptable."

In de melding wordt de transactie van 6 september 2018 niet genoemd.

26. Op 28 mei 2019 heeft JTC de transactie van 6 september 2018 alsnog aan de FIU gemeld. Uit de brief van JTC van 22 juli 2019 blijkt dat zij hiertoe is overgegaan, "omdat antwoorden van de cliënt op vragen ten aanzien van deze transacties – naar aanleiding van het onderzoek van DNB – langer dan gebruikelijk uitbleven".
27. Bij voormelde brief van 22 juli 2019 heeft JTC DNB geïnformeerd dat op 28 juni 2019 een gesprek heeft plaatsgevonden tussen haar en [Onderneming 3]. Van dit gesprek is een verslag opgemaakt. [Onderneming 3] heeft de achtergrond van de relatie tussen [Onderneming 1] en [Onderneming 5] alsmede de rol van de betrokken consultant nader aan JTC toegelicht. Uit het verslag volgt dat JTC heeft vernomen dat Onderneming 3] heeft geverifieerd dat de betrokken consultant zijn

inkomsten uit de consultancy diensten opgeeft bij de Russische belastingdienst. [Onderneming 3] heeft JTC verder inzage gegeven in documentatie die betrekking heeft op het transport van olie in 2015, 2016 en 2017. [Onderneming 3] heeft blijkens het verslag over de rol van de accountant opgemerkt: "*Lastly [VERTROUWELIJK], confirmed that [C] has provided a clean audit report and as [Onderneming 1]/[Onderneming 4] revenu is mainly coming from these oil purchases and sales it also reviewed this during their audit*".

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

28. JTC heeft naar aanleiding van het gesprek geconcludeerd dat hoewel zij de transactie van 6 september 2018 op 28 mei 2019 heeft gemeld aan de FIU, de transactie volgens haar niet kwalificeert als een ongebruikelijke transactie in de zin van de Wwft.
29. Op 21 augustus 2020 heeft JTC DNB per e-mail bericht dat de dienstverlening aan [Doelvennootschap] per 31 maart 2020 is gestaakt en de dienstverlening per 19 juni 2020 is afgerond.

Bevindingen DNB

30. Volgens DNB kwalificeert de transactie van 6 september 2018 als een ongebruikelijke transactie, omdat de transactie aanleiding geeft om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme (subjectieve indicator). In dit kader acht DNB de volgende feiten en omstandigheden van belang.
- JTC had de uitgaande transactie van 6 september 2018 niet opgenomen als een te verwachten transactie in het transactieprofiel van [Doelvennootschap]. Gelet op de hoogte van het transactiebedrag van USD 2.699.016,80 had dit wel in de rede gelegen.
 - Facturen 1 en 2 liggen ten grondslag aan de transactie van 6 september 2018. Uit de handgeschreven berekeningen op de facturen volgt dat deze op hun beurt zien op de betaling van een aantal onderliggende facturen.
 - De onderliggende facturen zien op de vergoeding van door [Onderneming 5] geleverde consultancy diensten aan [Onderneming 4], die onderdeel uitmaakt van [Groep 1]. De handelsactiviteiten van [Groep 1], de landen waarin [Groep 1] actief is alsook het verlenen van consultancy diensten zijn factoren die ieder op zich, maar zeker ook gezamenlijk, een verhoogd risico op witwassen en terrorismefinanciering met zich brengen.
 - De consultancy agreement tussen [Onderneming 4] en [Onderneming 5] van 20 juni 2016 is op een later moment opgemaakt dan de startdatum van deze overeenkomst. De overeenkomst ziet namelijk op de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2017.
 - De twee facturen die ten grondslag liggen aan factuur 1, kunnen niet in verband worden gebracht met de consultancy agreement. Allereerst heeft [Onderneming 5] deze facturen niet gericht aan [Onderneming 4], maar aan [Onderneming 6]. Verder verwijzen de onderliggende facturen

expliciet naar een overeenkomst uit 2014. Op beide facturen wordt namelijk vermeld "Agreement #2-12-2014 DD 22.12.2014". Voorts hebben deze onderliggende facturen betrekking op het kalenderjaar 2015, terwijl de consultancy agreement ziet op de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2017. Uit het DVD volgt echter dat de onderliggende facturen desalniettemin zijn meegenomen bij de berekening van het factuurbedrag van factuur 1.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

- Verder is bij de berekening van het factuurbedrag van factuur 1 een achteraf overeengekomen verrekening meegenomen. Deze verrekening heeft betrekking op het kalenderjaar 2015, terwijl de consultancy agreement ziet op een latere periode, te weten de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2017.
- In de bijlage "schedule 1" behorende bij de consultancy agreement zijn de te verrichten diensten globaal omschreven. Meer specifiek ziet factuur 2 onder meer op de toekenning van een aanvullende bonus aan de betrokken consultant. De onderliggende werkzaamheden en de reden voor deze bonus zijn niet (specifiek) omschreven in de vijfde onderliggende factuur van 18 juli 2018, terwijl de consultancy agreement in artikel 5.2 voorschrijft dat bij de facturering details ten aanzien van de verrichte werkzaamheden worden verstrekt en een omschrijving van de verleende diensten.
- De totaalbedragen van de handgeschreven berekeningen op facturen 1 en 2 komen op grond van de side agreement voor tweederde deel voor rekening van [Doelvennootschap]. Deze bijdrage van [Doelvennootschap] in tweederde van de consultancy kosten aan [Onderneming 1] is gelet op het minderheidsaandelenbelang van [Doelvennootschap] in [Onderneming 1], zonder nadere toelichting niet begrijpelijk.
- Op 6 september 2018 is de situatie als volgt. De side agreement is door [Onderneming 2] ondertekend op 30 augustus 2018 en daarmee dus slechts vijf dagen voordat op 4 september 2018 facturen 1 en 2 zijn opgesteld. Dit terwijl de consultancy agreement – die in de side agreement wordt genoemd en aan facturen 1 en 2 ten grondslag zou liggen – reeds op 20 juni 2016 tot stand is gekomen. [Onderneming 3] en [Onderneming 1] hebben de overeenkomst ook ondertekend, maar deze ondertekening is niet voorzien van een datum. De ondertekening door [Doelvennootschap] ontbreekt. Desondanks heeft [Doelvennootschap] met de transactie van 6 september 2018 een omvangrijk bedrag vergoed van de door [Onderneming 5] gefactureerde bedragen voor verleende consultancy diensten. Onduidelijk is waarom de side agreement niet eerder en volledig is ondertekend en geformaliseerd.
- Op 5 september 2018 heeft JTC ook vragen gesteld aan [Onderneming 3] over de totstandkoming en verantwoording van de bedragen op facturen 1 en 2 en daarmee over de verrekening en de onderliggende facturen. Daarbij zijn voormelde aspecten onvoldoende aan de orde gesteld.

31. De informatie die JTC tijdens het gesprek op 28 juni 2019 van [Onderneming 3] heeft verkregen, doet niet af aan het oordeel van DNB, nu [Onderneming 3] geen plausibele verklaring heeft gegeven voor hetgeen hiervoor is opgemerkt. Bovendien is deze informatie door JTC pas verkregen na 6 september 2018, en ook nadat JTC op 28 mei 2019 een melding bij de FIU had verricht met betrekking tot de transactie van 6 september 2018 (zie ook randnummer 37).

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Conclusie

32. De transactie van 6 september 2018 kwalificeert als een ongebruikelijke transactie op basis van de subjectieve indicator. JTC diende de transactie ingevolge artikel 16, eerste lid, van de Wwft onverwijld aan de FIU te melden nadat het ongebruikelijke karakter van de transactie haar bekend was geworden dan wel redelijkerwijs bekend moest zijn geworden.

C. Geconstateerde overtreding

33. Gelet op voormeld onderzoek, in samenhang met het wettelijk kader, constateert DNB het volgende.
34. Zoals in randnummer 32 is vastgesteld, kwalificeert de transactie van 6 september 2018 als een ongebruikelijke transactie op grond van de subjectieve indicator. De in randnummer 30 weergegeven feiten en omstandigheden, die JTC op 6 september 2018 redelijkerwijs had kunnen en had behoren te onderkennen, hadden voor JTC aanleiding moeten zijn om te veronderstellen dat de transactie van 6 september 2018 verband kan houden met witwassen of terrorismefinanciering. Daarom ontstond op 6 september 2018 voor JTC een onverwijld meldingsplicht aan de FIU, omdat toen het ongebruikelijke karakter van de transactie redelijkerwijs bij haar bekend moest zijn geworden.
35. Op grond hiervan had JTC de transactie in ieder geval binnen veertien dagen, en zoveel eerder als feitelijk mogelijk, moeten melden aan de FIU.¹³ Dit betekent dat JTC de transactie uiterlijk op 20 september 2018 had moeten melden. JTC heeft dit echter nagelaten. Zij heeft de transactie pas op 28 mei 2019 aan de FIU gemeld. Hierdoor heeft JTC in strijd gehandeld met artikel 16, eerste lid, van de Wwft, nu zij de transactie niet onverwijld heeft gemeld.

Conclusie

36. Gelet op het voorgaande komt DNB tot de conclusie dat JTC artikel 16, eerste lid, van de Wwft heeft overtreden. De overtreding is aangevangen op 21 september 2018 en heeft geduurd tot 28 mei 2019.

Onderzoeksverslag van [A]¹⁴

37. Het onderzoeksverslag van [A] doet niet af aan voormelde conclusies van DNB. Hieronder gaat DNB op dit onderzoeksverslag in.

¹³ Kamerstukken II 2011/2012, 33 238, nr. 3, p. 18.

¹⁴ De reactie van DNB op het onderzoeksverslag van [A] is nader uitgewerkt in reactie op de zienswijze van JTC en is voor de overzichtelijkheid verplaatst na randnummer 36 van dit besluit, gelet op de verwijzing van DNB naar de overtredingsperiode.

*Algemene reactie DNB***Datum**
14 juni 2021**Kenmerk**
[VERTROUWELIJK]

- Allereerst merkt DNB in zijn algemeenheid het volgende op. Zoals uit het voorgaande volgt, heeft DNB JTC tegengeworpen dat zij op 6 september 2018 redelijkerwijs bekend moest zijn geworden met het ongebruikelijke karakter van de transactie van 6 september 2018, gelet op de in randnummer 30 opgesomde feiten en omstandigheden, die zij op 6 september 2018 redelijkerwijs had kunnen en had behoren te onderkennen.¹⁵ DNB heeft vastgesteld dat JTC de transactie onverwijld, doch uiterlijk op 20 september 2018 had moeten melden bij de FIU. Nu JTC dit heeft nagelaten, was zij per 21 september 2018 in overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft. De overtreding heeft voortgeduurd tot 28 mei 2019, zijnde de datum dat JTC de transactie bij de FIU heeft gemeld.

JTC heeft de transactie op 5 september 2018 als opmerkelijk gekwalificeerd en nader onderzocht. Zo heeft zij in dit kader nadere vragen aan [Onderneming 3] gesteld op 5 september 2018. JTC is op 6 september 2018 tot de conclusie gekomen dat de transactie plausibel en onderbouwd is en niet als ongebruikelijk in de zin van de Wwft kwalificeert en dat de transactie kon worden uitgevoerd.¹⁶ JTC heeft na de negatieve berichtgeving [VERTROUWELIJK] besloten om de transactie opnieuw nader te onderzoeken. In dat kader heeft zij toelichtingen van [Onderneming 3] en [C] gekregen en documenten ingezien. De uitkomst van dit hernieuwde nadere onderzoek bevestigt volgens JTC haar eerdere conclusie op 6 september 2018, te weten dat de transactie niet ongebruikelijk is. Zie ook hierna in randnummers 70 tot en met 76.

[A] verwijst in haar onderzoeksverslag ter onderbouwing van haar stellingen in belangrijke mate naar feiten en omstandigheden die JTC bekend zijn geworden in het kader van het hernieuwde nadere onderzoek dat naar aanleiding van de negatieve berichtgeving is verricht. Zo acht [A] de situatie van "2008 en eerder" van belang en verwijst zij hiertoe naar een bespreking tussen [Onderneming 3] en JTC die op 28 juni 2019 heeft plaatsgevonden en waarbij [Onderneming 3] op dit punt een toelichting heeft gegeven aan JTC en waarbij JTC ook stukken heeft ingezien.¹⁷ Verder verwijst zij met betrekking tot de situatie in "2009-2017" uitvoerig naar de toelichting die [Onderneming 3] JTC heeft gegeven op 28 juni 2019 en 12 maart 2020. Zij refereert verder aan nadere toelichtingen van [C] op 4 maart 2020¹⁸ en [Onderneming 3] op 17 april 2020¹⁹ aan JTC. De feiten en omstandigheden die op basis van al die toelichtingen naar voren zijn gekomen, zijn JTC echter pas bekend geworden ná 6 september 2018, en ook overigens na de overtredingsperiode. Om die

¹⁵ DNB heeft dit ook nader verduidelijkt in randnummer 34 van dit besluit vanwege de onjuiste interpretaties in de zienswijze van JTC inzake het standpunt van DNB.

¹⁶ DNB heeft dit ook nader verduidelijkt in randnummer 24 van dit besluit.

¹⁷ Onderzoeksverslag van [A], p. 20-22, 25.

¹⁸ Onderzoeksverslag van [A], p. 22-23.

¹⁹ Onderzoeksverslag van [A], p. 33.

reden kunnen die feiten en omstandigheden niet afdoen aan de geconstateerde overtreding.

Hierna zal DNB specifiek ingaan op de stellingen van [A]. Verder wordt verwezen naar randnummer 108, waarin ook op aanvullende stellingen van [A] is gereageerd.

- [A] stelt dat de transactie van 6 september 2018 niet materieel afwijkt van het transactieprofiel van [Doelvennootschap]. Daarbij betreft [A] dat de wederpartij van de transactie – te weten [Onderneming 1] – is vermeld in het transactieprofiel en dat sprake is van een verband tussen de transactie van 6 september 2018 en de transactie van 4 september 2018 (een van [Onderneming 1] ontvangen dividendbetaling). [A] stelt dat bij de wijze waarop [Onderneming 1] de door haar voorgeschoten kosten van inhuur van [Onderneming 5] met [Doelvennootschap] verrekent, in essentie sprake is van een verrekening van deze kosten met uitbetaalde of uit te betalen dividend. Dat de facturering door [Onderneming 1] aan [Doelvennootschap] ter verrekening van de door haar vooruitbetaalde kosten van inhuur van [Onderneming 5] en de betaling ervan door [Doelvennootschap] in 2018 door JTC bij het opstellen en actueel houden van het (te verwachten) transactieprofiel niet als een afzonderlijk te verwachten (uitgaande) betaling wordt beschouwd, maar als een onderdeel van het te ontvangen dividend, is derhalve verklaarbaar en te rechtvaardigen. Er is ook geen sprake van een nieuwe of afwijkende juridisch aangepane verplichting of betaling door [Doelvennootschap], maar van een administratief afwijkende wijze van verrekening door [Onderneming 1] met [Doelvennootschap]. Feitelijk is er dus geen sprake van een transactie die afwijkt van het transactieprofiel, aldus [A].²⁰

Primair merkt DNB op dat het door [A] gestelde en omschreven verband tussen de dividendbetaling en de (wijze van) verrekening van de kosten van [Onderneming 5], voor JTC pas uitvoerig en gedetailleerd naar voren is gekomen tijdens het hernieuwde nadere onderzoek, op grond van toelichtingen van [Onderneming 3] op 12 maart 2020 en 17 april 2020. Zoals hiervoor is overwogen, kunnen de feiten en omstandigheden die op basis van die toelichtingen voor JTC naar voren zijn gekomen, niet afdoen aan de geconstateerde overtreding, omdat JTC op 6 september 2018, en overigens ook tijdens de overtredingsperiode, nog geen kennis had van deze feiten en omstandigheden.

Los hiervan, onderschrijft DNB de stelling van [A] niet. Een transactieprofiel dient bij te dragen aan een gerichte en efficiënte transactiemonitoring en dient daartoe actueel, volledig, specifiek, overzichtelijk, onderbouwd en vastgelegd te zijn.²¹ In een transactieprofiel dienen de te verwachten in- en uitgaande transacties te zijn benoemd. Zo vermeldt de Good Practices Transactiemonitoring voor Trustkantoren van DNB van maart 2017 (Good Practices) het volgende:

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

²⁰ Onderzoeksverslag van [A], p. 7 en 37-38.

²¹ Good Practices, p. 13.

“de verwachte posten/geldstromen en transacties zijn duidelijk beschreven (onder andere de bedragen, diensten en frequentie). Opgenomen (grens)bedragen zijn goed onderbouwd en kunnen daadwerkelijk bijdragen aan het detecteren van ongebruikelijke transacties en/of afwijkende transactiepatronen.”²² Het enkele feit dat een wederpartij in een transactieprofiel is genoemd, is dus onvoldoende specifiek om op grond daarvan te concluderen dat de transactie niet afwijkt van het transactieprofiel. Voor zover [A] stelt dat er een verband is tussen de dividendbetaling aan [Doelvennootschap] en de (wijze van) verrekening van de kosten van [Onderneming 5] door [Doelvennootschap], vindt DNB het gestelde verband niet vanzelfsprekend en zeker niet zonder meer voortvloeien uit het transactieprofiel. Gelet hierop mag worden verwacht dat de betaling van de kosten voor [Onderneming 5] door [Doelvennootschap], als een afzonderlijk te verwachten betaling in het transactieprofiel zou zijn benoemd. Een administratief afwijkende wijze van verrekening die leidt tot een aanzienlijke geldstroom van USD 2.699.016,80, zou namelijk expliciet en duidelijk naar voren behoren te komen in een transactieprofiel. Dit is niet anders als sprake is van een verrekening van door de ontvangende partij voorgeschoten kosten. Evenmin is van belang of al dan niet sprake is van een nieuwe of afwijkende juridisch aangegane verplichting of betaling door [Doelvennootschap]. DNB blijft dan ook van oordeel dat de transactie materieel afwijkt van het transactieprofiel en dat dit gegeven voor JTC relevant had behoren te zijn in het kader van de beoordeling van de ongebruikelijkheid van de transactie op 6 september 2018.

- [A] veronderstelt dat DNB haar oordeel dat de transactie ongebruikelijk is, primair heeft gebaseerd op de omstandigheid dat de transactie afwijkt van het transactieprofiel van [Doelvennootschap]. Ook veronderstelt [A] dat DNB het standpunt heeft ingenomen dat een van een transactieprofiel afwijkende transactie per definitie ongebruikelijk is in de zin van de Wwft.

Die veronderstellingen van [A] zijn onjuist. DNB heeft zich op het standpunt gesteld dat transactie ongebruikelijk is, gelet op de in randnummer 30 opgesomde combinatie van feiten en omstandigheden, in onderling verband en samenhang beschouwd (zie randnummers 30 en 32). Dat de transactie niet voortvloeide uit het transactieprofiel, is daarbij geen bepalende factor, maar wel een relevante factor die daarbij moet worden meegewogen. De stelling van [A] dat JTC op 6 september 2018 (nog) niet wettelijk verplicht was om een transactieprofiel voor [Doelvennootschap] op te stellen, maakt dit - wat hier verder van zij - niet anders. Feit is dat JTC wél een transactieprofiel voor [Doelvennootschap] had opgesteld. De kennis en wetenschap die JTC op basis daarvan had, is van belang voor de beoordeling van de meldingsplicht. De transactie van 6 september 2018 week af van dit transactieprofiel en dit had JTC behoren mee te wegen bij de

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

²² Good Practices, p. 13.

beoordeling van de transactie.

- Over de consultancy agreement staat in het onderzoeksverslag van [A] het volgende: *"De overeengekomen werkzaamheden in de consultancy agreement tussen [Onderneming 4] en [Onderneming 5] zijn concreet en de strekking ervan is duidelijk en in lijn met de rationele en reguliere afspraken in het kader van verlenen van diensten met betrekking tot de expeditie van goederen in de olie- en gasector."*²³

DNB merkt op dat in de consultancy agreement voornamelijk de te behalen resultaten door de betrokken consultant worden beschreven. Verder is de stelling dat de consultancy agreement in lijn zou zijn met de rationele en reguliere afspraken in het kader van het verlenen van diensten met betrekking tot de expeditie van goederen in de olie- en gasector, niet nader onderbouwd. Daar komt bij dat, voor zover [A] deze stelling al heeft onderbouwd, zij zich daarbij voornamelijk baseert op de door [Onderneming 3] aan JTC verstrekte (achtergrond)informatie op 28 juni 2019 en 12 maart 2020, dat tijdens het hernieuwde nadere onderzoek naar voren is gekomen. Zoals hiervoor al is opgemerkt, beschikte JTC op 6 september 2018, en overigens ook tijdens de overtredingsperiode, niet over deze informatie. Om die reden kunnen de feiten en omstandigheden die toen voor JTC naar voren zijn gekomen, niet afdoen aan de geconstateerde overtreding.

- Over de conclusie van DNB dat de twee facturen die ten grondslag liggen aan factuur 1 niet in verband kunnen worden gebracht met de consultancy agreement, staat in het onderzoeksverslag van [A] het volgende: *"De kosten betreffen de door [Onderneming 5] in rekening gebrachte vergoedingen voor de verrichte diensten aan [Onderneming 4] (vanaf 1 januari 2016) en aan [Onderneming 6]. (vanaf 22 december 2014) ad USD 200.000 per kalendermaand op basis van de consultancy agreement tussen [Onderneming 4] en [Onderneming 5] (2016/2017) en de consultancy agreement tussen [Onderneming 6] en [Onderneming 5] (2015). Het ligt in de lijn dat, gelet op de gelijkwaardige aard van de werkzaamheden van [Onderneming 5] voor [Onderneming 4] en voor [Onderneming 6] en de vergelijkbare marktomstandigheden die aan vergoeding voor inhuur ten grondslag liggen, de omvang van de vergoeding voor de werkzaamheden voor [Onderneming 6] en [Onderneming 4] contractueel gelijk zijn."*²⁴

Deze onderbouwing is pas naar voren gekomen in het onderzoeksverslag van [A]. Niet gebleken is dat JTC ten tijde van belang met deze onderbouwing bekend was. Om die reden kan deze onderbouwing, zoals volgt uit eerdere overwegingen, niet afdoen aan de geconstateerde overtreding.

Los hiervan, is de aanname dat sprake zou zijn van een gelijkwaardige aard van werkzaamheden voor [Onderneming 4] en [Onderneming 6] en dus vergelijkbare vergoedingen, niet met stukken onderbouwd. Daar komt bij dat de onderliggende facturen bij factuur 1 volgens de

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

²³ Onderzoeksverslag van [A], p. 26.

²⁴ Onderzoeksverslag van [A], p. 35-36.

omschrijvingen zien op werkzaamheden in 2015, terwijl de consultancy overeenkomst dateert van 20 juni 2016 en ziet op de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2017. In het onderzoeksverslag van [A] wordt geen plausibele verklaring voor deze discrepantie gegeven.

- Met betrekking tot de overwegingen van DNB over de bonus die bij de berekening van het factuurbedrag van factuur 2 is betrokken, staat in het onderzoeksverslag van [A], kort gezegd, het volgende. Het "*stock appreciation plan*" van [Onderneming 3] is de basis voor de "*management stimulus plan rules*", die per 2018 wordt toegepast voor de inzet van de betrokken consultant bij [Onderneming 4] en die door de betrokken consultant is ondertekend op 6 november 2018. De bonus voor de betrokken consultant komt ongeveer neer op [VERTROUWELIJK] van het netto-resultaat van [Onderneming 1]. Rond 60% wordt bij vaststelling van de bonus ter beschikking gesteld en rond 40% in een later stadium. De bepaling van de bonus over 2017 is consistent met de bepaling van de bonus over 2018 en is gebaseerd op contractuele afspraken (consultancy agreement) en in lijn met het "*stock appreciation plan*" van [Onderneming 3], dat mede als basis diende voor de bonusregeling per 2018, de "*management stimulus plan rules*". De betaling van een deel van de bonus over 2017 van USD 429,085,20 door [Onderneming 4] aan de betrokken consultant, is in lijn met de toelichting van [Onderneming 3] en strookt met andere deelbetalingen en verrekeningen binnen [Groep 1] in 2018 en 2019, aldus [A].²⁵

DNB acht het opmerkelijk dat deze onderbouwing van de bonus over 2017 voor het eerst pas naar voren komt in het onderzoeksverslag van [A]. Het is DNB niet gebleken dat deze onderbouwing ten tijde van belang bij JTC bekend was. In het onderzoeksverslag van [A] lijkt ook te worden onderschreven dat JTC in ieder geval op 6 september 2018 niet over deze nadere onderbouwing beschikte. In het verslag staat immers dat [Onderneming 3] de bonus op 17 april 2020 en 20 mei 2020 aan JTC heeft toegelicht, in aanvulling op eerdere toelichtingen in 2019.²⁶ Hieruit maakt DNB op dat de stellingen inzake de onderbouwing van de bonus, zijn gebaseerd op toelichtingen die [Onderneming 3] in het kader van het hernieuwde nadere onderzoek heeft gegeven. Ten tijde van belang beschikte JTC dus niet over die onderbouwing, zodat die onderbouwing, zoals volgt uit eerdere overwegingen, niet kan afdoen aan de geconstateerde overtreding.

Daarnaast merkt DNB het volgende op. Gesteld wordt dat de bonus voor 2017 consistent is met de bepaling van de bonus voor 2018 en gebaseerd is op de consultancy agreement en in lijn is met het "*stock appreciation plan*". Artikel 5.1 van de consultancy agreement behelst slechts een algemene regeling over de bonus. Bovendien lijkt uit die bepaling te volgen dat aan een bonus een schriftelijke "*fee agreement form*" tussen [Onderneming 4] en de betrokken consultant ten grondslag moet liggen. Niet gebleken is dat een dergelijk document op 6 september 2018 in het DVD was opgenomen ten aanzien van de bonus

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

²⁵ Onderzoeksverslag van [A], p. 33.

²⁶ Onderzoeksverslag van [A], p. 32, 33.

voor 2017. Ook het genoemde "stock appreciation plan" is niet in het DVD opgenomen, noch de zogenoemde "management stimulus plan rules". Die stukken kunnen dus ook niet zijn betrokken bij de beoordeling van de transactie van 6 september 2018.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

- In het onderzoeksverslag van [A] wordt de achtergrond van de verdeelsleutel van de consultancy kosten nader toegelicht. Kort gezegd, komt dit volgens [A] op het volgende neer. [Onderneming 4] is in 2009 geïntegreerd met [Groep 1] en is sindsdien onderdeel van deze groep. Het belang van [Onderneming 3] verwaterde hierdoor van 49% naar 42,5%, en het belang van [Onderneming 2] van 51% naar 47,5%. Het belang van [Onderneming 3] verwaterde dus het meest. Ten tijde van de integratie is mondeling overeengekomen dat de drie voormalige aandeelhouders van [Onderneming 4], te weten [Persoon 5], [Persoon 1] en [Persoon 2], de kosten van de betrokken consultant naar rato zouden blijven dragen. Nu [Onderneming 2] één van die UBO's heeft ([Persoon 5]) en [Doelvennootschap] twee ([Persoon 1] en [Persoon 2]), draagt [Onderneming 2] eenderde en [Doelvennootschap] tweederde van de kosten van de betrokken consultant. De mondelinge afspraak uit 2009 is uiteindelijk schriftelijk vastgelegd in de side agreement. [A] acht de verdeling economisch en bedrijfsmatig rationeel.²⁷

Primair merkt DNB op dat uit het onderzoeksverslag volgt dat de geschetste (historische) ontwikkelingen die volgens [A] aan de transactie en verdeelsleutel ten grondslag liggen, voor JTC pas naar voren zijn gekomen tijdens de bespreking met [Onderneming 3] op 28 juni 2019. Dit betekent dat JTC op 6 september 2018, en overigens ook tijdens de overtredingsperiode, nog niet op de hoogte was van de feiten en omstandigheden die tijdens deze bespreking naar voren zijn gekomen. De door [A] geschetste feiten en omstandigheden die betrekking hebben op de (historische) ontwikkelingen, kunnen dan ook niet afdoen aan de geconstateerde overtreding.

Los hiervan, acht DNB de door [A] gegeven verklaring voor de verdeelsleutel niet plausibel. Niet gebleken is dat [Onderneming 3] (financieel) nadeel heeft ondervonden vanwege het verminderde procentuele belang – te weten van 49% naar 42,5% – van [Onderneming 3] in [Onderneming 1] door de integratie van [Onderneming 4] in [Groep 1]. Immers, vanwege de integratie werd de samenwerking en daarmee de onderneming uitgebreid en in het onderzoeksverslag van [A] staat verder ook dat de onderneming als gevolg hiervan synergievoordelen kon behalen. Daar komt bij dat ook als al sprake zou zijn geweest van enig waardeverlies voor [Onderneming 3], niet inzichtelijk is op welke wijze dit waardeverlies zich verhoudt tot de vergoeding van de kosten van de betrokken consultant. Ook is onduidelijk welke (financiële) voordelen [Onderneming 3] mogelijk heeft ontleend aan de werkzaamheden van deze werknemers. Bovendien acht DNB het ongebruikelijk dat een dergelijke verdeelsleutel slechts mondeling is overeengekomen en vervolgens pas negen jaar later én slechts

²⁷ Onderzoeksverslag van [A], p. 20-21 en 27-28.

vijf dagen voor het opstellen van de facturen 1 en 2 op 4 september 2018, alsnog wel schriftelijk is vastgelegd. Met de betalingen/verrekeningen gaan immers aanzienlijke bedragen gemoeid, maar werd in de jaren 2013 tot en met 2016, toen kennelijk ook verrekeningen van dividend hebben plaatsgevonden²⁸, geen noodzaak gezien tot het schriftelijk vastleggen van de gestelde mondelinge afspraak.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

- [A] stelt dat [C] op 4 maart 2020 antwoorden heeft gegeven op twee vragen die JTC heeft gesteld over de reikwijdte en diepgang van de accountantscontrole. Volgens [A] bevestigen de antwoorden van [C] de toelichting van [Onderneming 3] op 28 juni 2019 aan JTC. [C] heeft kennelijk de juistheid van de omvang van de kosten van inhuur van [Onderneming 5] in het kader van de jaarrekeningencontrole over 2015 en 2016 beoordeeld, evenals de betaling van de kosten van inhuur aan [Onderneming 5] en de verrekening tussen de aandeelhouders (conform de consultancy agreements tussen [Onderneming 4] en [Onderneming 5] vanaf 1 januari 2016 en [Onderneming 6] en [Onderneming 5] in 2015 en conform de mondelinge afspraak tussen de aandeelhouders en [Onderneming 1]). [C] heeft blijkbaar geen afwijkingen aangetroffen die aan de goedkeuring van de betreffende geconsolideerde jaarrekening in de weg stonden dan wel die [C] noopten om eventuele (indicaties voor) fraude of "suspicious transactions" aan de orde te stellen dan wel om de relatie te beëindigen, aldus [A].²⁹

Primair merkt DNB op dat de toelichting van [C] waaraan [A] refereert, pas op 4 maart 2020 aan JTC is gegeven, zodat, zoals volgt uit eerdere overwegingen, de feiten en omstandigheden die op basis van die toelichting voor JTC naar voren zijn gekomen, niet kunnen afdoen aan de geconstateerde overtreding. Op 6 september 2018, en ook tijdens de overtredingsperiode, beschikte JTC immers nog niet over die informatie.

Los hiervan, merkt DNB over de twee antwoorden van [C] het volgende op. Op de eerste vraag van JTC of, kort gezegd, de jaarlijkse consultancy services van USD 2.400.000,- in 2015, 2016 en 2017 en de bonus van USD 429.085,20 over 2017 die [Onderneming 5] bij [Onderneming 4] in rekening heeft gebracht, bij de audit zijn betrokken en of daarbij is beoordeeld of dit correct is, antwoordt [C] (onderstreping DNB):

"Yes, these items were included in the overall scope of the [Onderneming 1] consolidated financials. However, all these items (i.e. 2015, 2016, 2017) were below our audit testing thresholds. Accordingly, no testing performed on the 2017 consultancy services and no testing performed on the bonus expenses in 2017. Some additional testing was performed on the amounts relating to 2015 and 2016. As amounts were below our testing threshold, the extend of the additional testing performed was judgmental".³⁰

²⁸ Zie matrix (bijlage 1 van de zienswijze), p. 5.

²⁹ Onderzoeksverslag van [A], p. 22-24.

³⁰ Onderzoeksverslag van [A], p. 23.

De conclusie van [A] dat [C] kennelijk de juistheid van de omvang van de kosten van inhuur van [Onderneming 5] heeft beoordeeld, volgt DNB dus niet. Zoals volgt uit voormeld antwoord van [C], zijn de kosten wel bij de audit betrokken, maar de kosten vielen echter onder de door [C] gehanteerde audit-drempelwaarde. Dit had tot gevolg dat er geen testen zijn uitgevoerd voor voormelde kosten en bonus. Er zijn wel wat aanvullende testen uitgevoerd voor de kosten voor 2015 en 2016, maar omdat ook die bedragen onder de drempelwaarde vielen, was de reikwijdte van de aanvullende testen beperkt. Uit de twee antwoorden van [C] volgt verder ook niet dat [C] de transactie van 6 september 2018 heeft beoordeeld.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

- In het onderzoeksverslag van [A] wordt gewezen op de volgende formulering in de bevindingsbrief van DNB van 27 november 2019: *“Na een informatievordering van DNB van 17 september 2019 heeft Van Doorn (lees: JTC) op 22 september 2019 aanvullende informatie verstrekt”*. Door die formulering zou de indruk kunnen ontstaan dat JTC niet bereid is geweest of zelfs heeft geweigerd om eerder door DNB gevraagde informatie te verstrekken. Dat is een voorstelling van zaken die niet overeenstemt met de werkelijkheid en die een negatieve kleuring aan de zaak kan geven, welke onder omstandigheden in het nadeel van JTC zou kunnen werken. In de bevindingsbrief ontbreekt een nadere toelichting op of een vermelding van wat aan de informatievordering is voorafgegaan, aldus [A].

DNB merkt hierover op dat JTC in de onderzoeksfase nimmer is tegengeworpen dat zij onvoldoende zou hebben meegewerkt aan inlichtingenverzoeken van DNB. Die indruk wordt volgens DNB ook niet gewekt met voormelde passage in de bevindingsbrief. DNB betreurt het echter dat JTC die passage op die manier heeft opgevat. In het kader van deze boeteprocedure is JTC evenmin tegengeworpen dat zij onvoldoende zou hebben meegewerkt.

D. Handhavingsbevoegdheid van DNB

38. Ingevolge artikel 30 van de Wwft is DNB bevoegd een bestuurlijke boete op te leggen ter zake van de overtreding van de voorschriften gesteld bij of krachtens artikel 16, eerste lid, van de Wwft.
39. DNB voert vast beleid bij het uitoefenen van haar bevoegdheden tot het treffen van handhavingsmaatregelen.³¹ Op grond van dit beleid hanteert DNB het uitgangspunt dat overtredingen niet worden gedoogd en dat in beginsel handhavend wordt opgetreden tegen geconstateerde overtredingen.

E. Belangenafweging

³¹ Zie www.dnb.nl voor het 'Handhavingsbeleid van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank' van oktober 2020 dat op 3 november 2020 in werking is getreden (Staatscourant 2020, 56540). Voor die datum gold de 'Beleidsregel Handhavingsbeleid van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank' van 10 juli 2008, op grond waarvan DNB hetzelfde uitgangspunt hanteerde.

40. Hieronder overweegt DNB of het opleggen van een bestuurlijke boete vanwege de geconstateerde overtreding opportuun is. Bij deze belangenafweging beoordeelt DNB alle relevante omstandigheden van het geval, waaronder de ernst van de overtreding en de mate waarin deze aan de overtreder kan worden verweten. Voorts wordt de naar voren gebrachte zienswijze in aanmerking genomen.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Ernst van de overtreding

41. De Wwft-wetgeving heeft als doel het witwassen van opbrengsten uit misdrijven en het financieren van terrorisme tegen te gaan. Daartoe dient een instelling bijzondere aandacht te besteden aan ongebruikelijke transactiepatronen en aan transacties die naar hun aard een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme met zich brengen. De aanpak van witwassen is van groot belang voor een effectieve bestrijding van allerlei vormen van ernstige criminaliteit. Het versluieren van de criminele herkomst van opbrengsten van misdrijven stelt daders van deze misdrijven immers in staat om buiten het bereik van opsporingsinstanties te blijven en ongestoord van het vergaarde vermogen te genieten. Het is mede daarom cruciaal dat de kanalen waarlangs het witwasproces zich kan voltrekken, worden beschermd tegen misbruik voor criminele doeleinden. Dit geschiedt onder meer door het melden van ongebruikelijke transacties.
42. Een belangrijk onderdeel van de bestrijding van witwassen en financieren van terrorisme is de verplichting om ongebruikelijke transacties te melden aan de FIU. Deze meldingsplicht vormt een kernverplichting van de Wwft. Naast de rol die de meldingsplicht kan spelen voor de opsporing van witwassen en financiering van terrorisme, gaat van de meldingsplicht ook een belangrijke preventieve werking uit. Door de overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft heeft JTC de doelstellingen van de Wwft in gevaar gebracht en is zij tekortgeschoten bij de naleving van de verplichting om een ongebruikelijke transactie onverwijld te melden. Hierdoor loopt JTC een verhoogd risico om betrokken te geraken bij witwassen en terrorismefinanciering.
43. DNB is dan ook van oordeel dat sprake is van een ernstige overtreding.

Mate van verwijtbaarheid

44. Als professionele marktdeelnemer en vergunde trustinstelling mag van JTC worden verwacht dat zij op de hoogte is van relevante wet- en regelgeving en dat zij deze ook naleeft. Dit geldt eens te meer voor de kernverplichting uit de Wwft om ongebruikelijke transacties onverwijld te melden.
45. Desalniettemin heeft JTC bij een dossier met een verhoogd risico op witwassen en terrorismefinanciering een transactie van USD 2.699.016,80 niet onverwijld bij de FIU gemeld nadat haar het ongebruikelijke karakter van de transactie redelijkerwijs bekend moest zijn geworden. JTC heeft pas een melding aan de FIU gedaan nadat DNB haar in het kader van het onderzoek in april 2019 vragen over de transactie heeft gesteld.
46. In het licht van het voorgaande acht DNB het handelen van JTC volledig verwijtbaar.

Zienswijze

47. Bij brief van 23 november 2020 heeft DNB JTC in kennis gesteld van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete wegens de geconstateerde overtreding (het voornemen). JTC is in de gelegenheid gesteld naar aanleiding hiervan op (uiterlijk) 14 december 2020 een mondelinge dan wel schriftelijke zienswijze naar voren te brengen. Bij e-mail van 4 december 2020 heeft JTC DNB verzocht de zienswijzetermijn te verlengen met zes weken, derhalve tot en met 25 januari 2021. Bij e-mail van 11 december 2021 heeft DNB de termijn verlengd en JTC in de gelegenheid gesteld op (uiterlijk) 14 januari 2021 een mondelinge dan wel schriftelijke zienswijze naar voren te brengen. Bij e-mail van 14 januari 2021 heeft JTC haar schriftelijke zienswijze ingediend. Hieronder gaat DNB op deze zienswijze in.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Onjuiste weergave voorgeschiedenis en aanleiding onderzoekZienswijze JTC

48. Volgens JTC kenmerkt het onderzoek van DNB zich door het aan JTC onthouden van informatie over de aanleiding en het doel van het onderzoek en de wijze waarop DNB daarbij haar toezichtbevoegdheden heeft aangewend.
49. DNB heeft JTC voor het eerst benaderd op 12 maart 2019 met een uitvraag om informatie over de incidentmelding aan DNB op 22 november 2018. Dit betreft de dag nadat de FIU de melding van JTC aan de FIU van 22 november 2018 verdacht heeft verklaard. De concrete aanleiding voor het vervolgens door DNB geplande toezichtbezoek was voor JTC niet duidelijk. Daarbij ging het volgens DNB om een controle van de naleving van artikel 27 van de Wtt 2018 inzake het DVD van [Doelvennootschap] en dus om de uitvoering van het cliëntenonderzoek, inclusief de verplichting tot het monitoren van de zakelijke relatie en transacties. Het onderzoek was dus niet gericht op de casuïstiek met betrekking tot de transactie van 6 september 2018, althans daarover heeft DNB JTC niet geïnformeerd. Pas bij de concept-bevindingenbrief van 1 juli 2019 heeft DNB de werkelijke aard van het onderzoek kenbaar gemaakt. Daarin heeft DNB geconcludeerd dat JTC de transactie van 6 september 2018 ten onrechte niet onverwijld als een ongebruikelijke transactie aan de FIU heeft gemeld. Tot op dat moment had DNB niet duidelijk gemaakt dat zij hiernaar onderzoek deed. Uit dit procesverloop volgt dat DNB JTC heeft uitgevraagd naar aanleiding van voormelde verdachtverklaring door de FIU, met als doel om zich een oordeel te vormen over de interne afwegingen van JTC. Het onderzoek van DNB was erop gericht om JTC uiteindelijk te bestraffen. De conclusies van DNB stonden op voorhand vast.
50. Verder heeft DNB JTC naar aanleiding van haar brief van 22 juli 2019, vervolgvragen gesteld bij brief van 3 september 2019. Dit betrof een aanvullend informatieverzoek in het kader van een toezichtonderzoek. DNB heeft daarbij echter nagelaten te verduidelijken welke toezichtbevoegdheden zij hiertoe aanwendde. Deze verduidelijking bleef ook daarna uit, nadat JTC DNB meermaals per telefoon en e-mail had verzocht dit te vermelden. DNB heeft pas op 17 september 2019 de

grondslag van het verzoek kenbaar gemaakt en aan JTC een inlichtingenvordering verstrekt. Daaraan heeft JTC op 20 september 2019 voldaan.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

51. Volgens JTC is sprake van *framing* en stonden de eindconclusies van het onderzoek van DNB op voorhand vast. Dit wordt ook treffend zichtbaar door de presentatie die op 11 juni 2019 bij DNB aan trustkantoren is gegeven. Tijdens die presentatie werd in een casus de naam [Persoon 4] breed uitgemeten, samen met een FIU-melding in 2018 op basis van openbare bronnen. Dit betreft de FIU-melding die JTC op 22 november 2018 aan de FIU heeft gedaan en die de FIU op 11 maart 2019 verdacht heeft verklaard. DNB is met eigen informatie vervolgens haar onderzoek bij JTC gaan uitvoeren naar – heel toevallig – één concrete transactie, om vervolgens “achteruit rechercherend” een overtreding te kunnen bewijzen. Zoals ook volgt uit de als bijlage 1 bij de zienswijze gevoegde matrix (matrix), maakt JTC hieruit op dat het onderzoek van DNB vanaf het eerste moment gericht was op de transactie van 6 september 2018 en op het bewijzen en bestraffen van een overtreding van de meldingsplicht ten aanzien van deze transactie.
52. JTC verzoekt DNB het boetedossier aan te vullen met de stukken inzake het contact tussen DNB en de FIU, de presentatie bij DNB op 11 juni 2019 en informatie over de afstemming en communicatie tussen DNB en andere (strafvorderlijke) autoriteiten over deze casus. Na de ontvangst hiervan wenst JTC haar zienswijze ten aanzien hiervan te kunnen aanvullen.

Reactie DNB

53. De stellingen van JTC dat - kort gezegd - sprake is geweest van het onthouden van informatie over de aanleiding en het doel van het onderzoek en van vooringenomenheid van de zijde van DNB, deelt DNB niet. Wat JTC op dit punt heeft aangevoerd, levert geen aanknopingspunten op voor de juistheid van die stellingen.

Aanleiding onderzoek

54. De veronderstelling van JTC dat de aanleiding van het onderzoek van DNB was ingegeven door de melding aan en vervolgens verdachtverklaring van die melding door de FIU, is onjuist.
55. De aanleiding voor het onderzoek van DNB was gelegen in de incidentmelding van 22 november 2018 van JTC aan DNB. Dit heeft DNB ook direct en helder kenbaar gemaakt richting JTC. Zo schrijft DNB in haar e-mail van 12 maart 2019 aan JTC: “*Naar aanleiding [van de] incidentmelding van 22-11-2018 van Van Doorn CFS (lees: JTC) inzake de doelvennootschap [Onderneming 1], verzoeken wij u om nadere informatie over de betrokkenheid van de 3 UBO’s die u in uw melding beschrijft.*” In diezelfde e-mail volgt een verzoek tot nadere informatie met betrekking tot (de UBO’s van) [Doelvennootschap], waaronder “*de rapportage transactiemonitoring vanaf het begin van de dienstverlening en de uitkomst van de herbeoordeling van de transactie die is gemeld aan de FIU.*” Er is derhalve op geen enkele wijze sprake geweest van het door DNB

onthouden van informatie over de aanleiding van het onderzoek.

56. Er heeft verder ook geen contact plaatsgevonden tussen DNB en de FIU over de melding van 22 november 2018 van JTC aan de FIU en de verdachtverklaring van die melding door de FIU. Zoals hiervoor reeds is uiteengezet, was de incidentmelding van JTC aan DNB op 22 november 2018, de aanleiding van het onderzoek door DNB en dit is ook helder richting JTC gecommuniceerd. Anders dan JTC in haar zienswijze stelt, was dus evenmin sprake van de situatie dat DNB nadat zij informatie heeft ontvangen van de FIU, daarna haar eigen onderzoek bij JTC is gaan uitvoeren naar specifiek de transactie van 6 september 2018 om vervolgens "achteruit rechercherend" de overtreding te kunnen bewijzen. Het handhavend optreden van DNB in de vorm van het opleggen van de boete is gebaseerd op de resultaten van haar eigen, zorgvuldige en uitgebreide onderzoek. En zoals hiervoor al is weergegeven, was de aanleiding voor dit onderzoek ingegeven door de incidentmelding op 22 november 2018 van JTC aan DNB.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Traceren overtreding

57. Het onderzoek bij JTC was niet, zoals JTC suggereert, op voorhand gericht op het traceren en bewijzen van de overtreding ten aanzien van de transactie van 6 september 2018 en het bestraffen van JTC voor die overtreding.
58. DNB merkt allereerst op dat de inzet van toezichtbevoegdheden door DNB redelijk moet zijn, zoals volgt uit artikel 5:13 van de Awb. DNB heeft in de incidentmelding van JTC aan DNB voldoende aanleiding mogen zien om de dienstverlening van JTC aan [Doelvennootschap] nader te onderzoeken. Hierin is geen grond gelegen voor het oordeel dat DNB vooringenomen heeft gehandeld en daardoor niet van haar bevoegdheden gebruik heeft kunnen maken. Integendeel, de incidentmelding naar aanleiding van de alarmerende negatieve berichtgeving die in verband kon worden gebracht met [Doelvennootschap], maakt juist dat voor het onderzoek naar JTC op objectieve gronden een redelijke aanleiding bestond.
59. Zoals vermeld in de bevindingenbrieven van DNB, had het onderzoek tot doel om vast te stellen in hoeverre het klantonderzoek naar [Doelvennootschap] in overeenstemming was met de vereisten die voortvloeien uit de Wtt 2018, het Besluit toezicht trustkantoren 2018, de Regeling toezicht trustkantoren 2018, de Wwft, de Sanctiewet 1977 en de Regeling toezicht Sanctiewet 1977. DNB heeft zich in de loop van het onderzoek niet tegenstrijdig uitgelaten richting JTC over het doel van dit onderzoek. Op basis van het onderzoek heeft DNB, zo blijkt uit de brieven, meerdere overtredingen inzake [Doelvennootschap] geconstateerd en aan JTC teruggekoppeld, waaronder de aan de orde zijnde overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft. De reikwijdte van het onderzoek was dus ruimer dan JTC veronderstelt en zeker niet, zoals JTC betoogt, uitsluitend en bij voorbaat gericht op het traceren en bestraffen van de overtreding ten aanzien van de transactie van 6 september 2018.

60. DNB heeft verder bij het bezoek aan JTC op 25 april 2019, zoals ook blijkt uit het daarvan opgestelde gespreksverslag, het DVD ingezien. DNB heeft ook toen pas voor het eerst kennisgenomen van de stukken met betrekking de transactie van 6 september 2018. Ook hieruit moet worden opgemaakt dat het onderzoek bij JTC dus niet op voorhand en vanaf het eerste moment was gericht op het traceren, bewijzen en bestraffen van de overtreding ten aanzien van de transactie van 6 september 2018.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Aanwenden bevoegdheden

61. Ten aanzien van de vervolgvragen van DNB van 3 september 2019 wordt opgemerkt dat JTC bij e-mail van 5 september 2019 heeft verzocht om de wettelijk grondslag van het verzoek te specificeren. In reactie hierop heeft DNB bij e-mail van 10 september 2019 vermeld dat DNB op grond van artikel 43, eerste lid, van de Wtt 2018 bevoegd is inlichtingen te vorderen en JTC op grond van artikel 5:20 van de Awb verplicht is om hieraan mee te werken. Daarbij is door DNB een formele vordering aangekondigd ingeval JTC niet aan het verzoek zou meewerken. Naar aanleiding van een telefoongesprek met JTC heeft DNB het verzoek vervolgens – op basis van voornoemde grondslagen – geformaliseerd in een informatievordering van 17 september 2019. Gelet hierop is volgens DNB geen sprake (geweest) van onduidelijkheid omtrent de bevoegdheden die door DNB zijn aangewend. In dit verband wordt nog opgemerkt dat het juist JTC zelf was die het belangrijk vond om het informatieverzoek in de vorm van een “formele” inlichtingenvordering van DNB te ontvangen, omdat zij een titel nodig had om de van derden verworven informatie aan DNB te kunnen verstrekken. Zo schrijft JTC op 18 december 2019 in een e-mail aan DNB: *“Dank voor uw brief met inlichtingenvordering (d.d. 17 september 2019 met kenmerk [VERTROUWELIJK]). Het is voor Van Doorn (lees: JTC) belangrijk het informatieverzoek in de vorm van een inlichtingenvordering te ontvangen, omdat wij aan DNB informatie (verworven) van derden gaan verstrekken en wij een titel nodig hebben om dat te kunnen doen (zowel in het licht van de privacyregeling als civielrechtelijke afspraken). De inlichtingenvordering van DNB geeft Van Doorn die titel. Derhalve dank dat het verzoek een aangepaste vorm heeft gekregen”*.³² Verder merkt DNB nog op dat niet ter discussie staat dat JTC aan de vordering heeft voldaan en dat van een schending van de medewerkingsplicht van artikel 5:20 van de Awb geen sprake is.

Aanvullen boetedossier

62. DNB ziet geen reden om het boetedossier met stukken aan te vullen. Er zijn geen stukken die betrekking hebben op de afstemming en communicatie tussen DNB en de FIU over door JTC gedane meldingen, omdat - zoals in randnummer 56 is opgemerkt - er geen afstemming en communicatie met de FIU heeft plaatsgevonden. Verder heeft DNB op 11 juni 2019 een seminar georganiseerd voor alle vergunninghoudende trustkantoren. Tijdens dit seminar heeft de FIU een presentatie verzorgd, waarin de in bijlage 5 bij de zienswijze opgenomen slides ter toelichting zijn getoond. Voor zover JTC betoogt dat die presentatie moet worden toegevoegd,

³² Deze e-mail met die passage wordt ook aangehaald in het onderzoeksverslag van [A], p. 13.

betreft het een presentatie van de FIU, en niet van DNB. Los daarvan, ziet DNB ook niet in waarom die presentatie van belang kan zijn voor de beoordeling van het betoog van JTC over de veronderstelde vooringenomenheid van DNB. DNB heeft reeds duidelijk gemaakt dat er geen afstemming en communicatie tussen DNB en de FIU heeft plaatsgevonden over de door JTC gedane melding aan de FIU op 22 november 2018 en de verdachtverklaring van die melding door de FIU op 11 maart 2019. Er kan dus evenmin sprake zijn geweest van vooringenomenheid van de zijde van DNB als gevolg van die veronderstelde afstemming en communicatie. Er zijn ook geen andere stukken die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van het betoog van JTC en daarom aan het boetedossier zouden moeten worden toegevoegd. JTC heeft ook niet afdoende gespecificeerd op welke stukken zij dan doelt en waarom die stukken van belang kunnen zijn voor de beoordeling van haar stelling dat sprake is van vooringenomenheid van de zijde van DNB. Gelet hierop bestaat evenmin aanleiding om JTC in de gelegenheid te stellen om een aanvullende zienswijze naar voren te brengen.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Onzorgvuldigheid onderzoek

Zienswijze JTC

63. JTC stelt dat het onderzoek van DNB onzorgvuldig is uitgevoerd. In aanvulling op wat in randnummers 48 tot en met 52 naar voren is gebracht, voert JTC aan dat zij bepaalde door DNB opgevraagde informatie, op voorstel van DNB, op straat, buiten het kantoor van DNB, heeft moeten overhandigen op een USB-stick.
64. Ook brengt JTC naar voren dat haar brief van 6 december 2019, waarin is gereageerd op de definitieve bevindingenbrief van DNB van 27 november 2019, ten onrechte niet in het boetedossier is opgenomen. Daarmee is deze reactie niet beoordeeld in het kader van het voornemen. JTC acht dit met name teleurstellend, nu het onderzoek van DNB haar geen ruimte bood om haar werkwijze en cliëntenonderzoek toe te lichten. Ook heeft JTC in deze brief haar zorgen geuit over het onderzoek.

Reactie DNB

65. DNB volgt de stellingen van JTC niet. In aanvulling op wat al in randnummers 53 tot en met 61 is opgemerkt, overweegt DNB als volgt.

Overhandigen informatie buiten kantoor/USB-stick

66. JTC heeft bepaalde informatie op verzoek van DNB voor het kantoorpand van DNB overhandigd, omdat de contactpersoon van JTC – met wie de betrokken toezichthouder van DNB bekend was – dan niet bij de beveiliging van DNB hoefde te worden aangemeld. De informatie was door JTC aangeleverd op een USB-stick. DNB heeft ter plekke een door JTC opgestelde schriftelijke verklaring ondertekend voor de ontvangst van die informatie. Deze werkwijze was voor DNB vooral vanuit praktische overwegingen ingegeven. Hoewel een andere manier van informatieoverdracht - thans bezien - wellicht de voorkeur had verdiend,

betekent dit niet dat het onderzoek van DNB hierdoor als onzorgvuldig moet worden bestempeld. JTC heeft overigens op dat moment ook op geen enkele wijze richting DNB kenbaar gemaakt bezwaar te hebben tegen deze wijze van informatieoverdracht.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Brief van 6 december 2019

67. De brief van JTC van 6 december 2019 was niet als bijlage bij het boeterapport gevoegd en daardoor niet betrokken bij de voorbereiding van het voornemen. Dit leidt evenwel niet tot de conclusie dat sprake is geweest van een onzorgvuldig onderzoek. JTC is in het kader van het onderzoek in de gelegenheid gesteld om te reageren op de conceptbevindingen van DNB van 1 juli 2019. De uitgebreide reactie van JTC van 22 juli 2019 is door DNB meegenomen bij de totstandkoming van de definitieve bevindingen van 27 november 2019. Dit geldt ook voor de reactie van JTC van 20 september 2019 op de informatievordering van DNB van 17 september 2019. Gelet hierop volgt DNB JTC niet in de stelling dat het onderzoek van DNB geen ruimte aan JTC bood om haar werkwijze en cliëntenonderzoek goed voor het voetlicht te brengen. Daar komt bij dat de brief van 6 december 2019 een door JTC aanvullend ingezonden brief betrof, terwijl DNB haar bevindingen op dat moment reeds had afgerond en teruggekoppeld. DNB heeft de brief van 6 december 2019 op verzoek van JTC op 13 december 2020 alsnog aan het boetedossier gevoegd en betrokken bij haar beoordeling tot het nemen van een boetebesluit. De inhoud van de brief geeft geen aanleiding om een ander standpunt in te nemen over de overtreding en/of het beboeten daarvan. De stellingen in de brief die betrekking hebben op de aan de orde zijnde overtreding, heeft JTC (deels) ook in andere brieven in de onderzoeksfase naar voren gebracht alsook in haar zienswijze. Zo is JTC ook in de brief van 22 juli 2019 ingegaan op de gestelde onzorgvuldigheid van het onderzoek vanwege het niet vermelden van het doel van het onderzoek.³³ DNB is op deze stellingen ingegaan in haar reactie op de zienswijze van JTC.

Subjectieve karakter van subjectieve indicator

Zienswijze JTC

68. JTC is stellig van mening dat de transactie van 6 september 2018 niet kwalificeert als een ongebruikelijke en dus meldingsplichtige transactie. Aanvankelijk heeft DNB zich op het standpunt gesteld dat de transactie ongebruikelijk is omdat het niet paste in het transactieprofiel. Nadat het ook DNB duidelijk werd dat dit (uiteraard) niet het juiste criterium is, heeft zij de bakens verzet en is zij in het voornemen voor het anker gaan liggen van de subjectieve indicator. Daarbij heeft DNB echter nagelaten zich er rekenschap van te geven dat toepassing van subjectieve indicatoren, naar de aard der zaak, niet zijn te vatten in standaarden en daarmee beoordelingsvrijheid en beoordelingsruimte laten aan de betreffende instelling. Ter onderbouwing hiervan verwijst JTC naar parlementaire stukken.³⁴ Het is, anders dan DNB doet voorkomen in het voornemen, dus

³³ Brief van JTC van 22 juli 2019, p. 3.

³⁴ Kamerstukken II, 2007/08, 31 238, nr. 3, p. 4.

niet zo dat reeds sprake is van een overtreding, omdat DNB een andere inschatting heeft gemaakt met betrekking tot het karakter van de transactie van 6 september 2018. Het gaat erom of JTC indertijd op basis van alle haar toen bekende feiten en omstandigheden in redelijkheid heeft kunnen oordelen dat de transactie niet als ongebruikelijk kwalificeerde. Die toets heeft DNB niet verricht. Ten onrechte heeft DNB slechts zelf beoordeeld of, op basis van de haar thans bekende gegevens, naar haar (subjectieve) mening sprake is geweest van een ongebruikelijke transactie. Dit is een fundamenteel verkeerde benadering, die onvoldoende recht doet aan het subjectieve karakter van de subjectieve indicator.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

69. Voor een goed begrip van de hierna door JTC te betrekken stellingen, wijst JTC er nog op dat artikel 16, eerste lid, van de Wwft toelaat dat een instelling (eerst) nader onderzoek verricht naar de betreffende transactie. Dit blijkt volgens JTC uit de uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 28 oktober 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:9752 (uitspraak van 28 oktober 2020) en de hierin genoemde parlementaire geschiedenis. Zoals hierna ook nog tot uitdrukking zal komen, is dit precies wat JTC heeft gedaan: nader onderzoek verrichten naar de transactie. Op basis hiervan is zij vervolgens tot de onderbouwde conclusie gekomen dat van een ongebruikelijke transactie geen sprake is geweest. Dat JTC (uitgebreid) nader onderzoek heeft verricht naar de transactie, wordt ook geïllustreerd met het in bijlage 6 bij de zienswijze gevoegde stuk "overzicht van (onderzoeks)handelingen van JTC in het kader van de doelvennootschap [Doelvennootschap]" (Overzicht (onderzoeks)handelingen). Bij beantwoording van de vraag of op JTC een meldingsplicht rustte, moet beoordeeld worden of JTC indertijd op basis van de toen, door middel van deze onderzoekshandelingen verkregen informatie, en dus niet op basis van de thans aan DNB ter beschikking staande informatie, in redelijkheid kon concluderen dat geen sprake is van een ongebruikelijke transactie.

Reactie DNB

Uitspraak van 28 oktober 2020

70. JTC gaat ten onrechte voorbij aan de context van de casus waarop de uitspraak van 28 oktober 2020 betrekking heeft. In die casus had het Bureau Financieel Toezicht (BFT) twee transacties ongebruikelijk geacht: een transactie die zag op contante stortingen en een transactie die verband hield met een factuur. Het BFT had zich op het standpunt gesteld dat de eiseres de ongebruikelijkheid van de eerste transactie in ieder geval kenbaar was geworden op het moment dat de administratie over de jaren 2014 tot en met 2016 door haar gelijktijdig werd geboekt in 2017. De ongebruikelijkheid van de tweede transactie was eiseres volgens het BFT in ieder geval kenbaar geworden op het moment dat zij in 2017 kennis nam van de betreffende factuur bij het verwerken van de administratie over het jaar 2014. Door de ongebruikelijke transacties niet onverwijld na het kenbaar worden hiervan te melden bij de FIU, had eiseres artikel 16, eerste lid, van de Wwft overtreden, aldus het BFT. Eiseres had onweersproken aangevoerd dat zij na kennisneming van de desbetreffende contante stortingen en factuur bij de bestuurder van de betreffende vennootschap navraag daarnaar had gedaan, maar dat zij de gewenste

duidelijkheid over de stortingen en de factuur niet had gekregen. Volgens eiseres kon zij, nu zij geen antwoord had gekregen op haar vragen en de administratie in beslag was genomen, de transactie “in het geheel niet plaatsen” en mocht van haar niet worden verwacht dat zij de transacties als ongebruikelijk zou aanmerken en melden bij de FIU. Het BFT had in reactie hierop gesteld dat het ongebruikelijke karakter van de transacties voor eiseres reeds kenbaar was bij de kennisneming van de contante stortingen en de factuur, waarna eiseres onverwijld melding had moeten maken van deze transacties en dus niet had moeten afwachten of de door haar gestelde vragen zouden worden beantwoord en zo ja, hoe die beantwoording zou luiden.³⁵

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

71. In het licht van die context overwoog de rechtbank, voor zover hier relevant, het volgende:

“4.4. (...) Zoals blijkt uit de parlementaire geschiedenis (...) is met de formulering van artikel 9, eerste lid, van de Wet MOT (meldingsplicht ongebruikelijke transacties) beoogd ruimte te laten voor nader onderzoek, bijvoorbeeld omdat sprake is van subjectieve inschattingen. Deze ruimte voor nader onderzoek moet bij het grotendeels gelijk geformuleerde artikel 16, eerste lid, van de Wwft naar het oordeel van de rechtbank ook aanwezig worden geacht.

4.5. De rechtbank ziet geen grond voor het oordeel dat [eiseres] bij haar inschatting of de desbetreffende transacties als ongebruikelijk moeten worden beschouwd ten onrechte nader onderzoek aangewezen heeft geacht. Dit te minder, nu [eiseres] onweersproken naar voren heeft gebracht dat zij bij de kennisneming van de contante stortingen en de factuur nog druk bezig was met het ordenen van de administratie van de afgelopen jaren van [vennootschap 1] en de andere vennootschappen en het in kaart brengen van de structuren binnen de holding.

Bij een dergelijk beperkt inzicht op dat moment in de bedrijfsvoering en de geldstromen binnen de holding lag het uit een oogpunt van zorgvuldigheid in de rede om bij de bestuurder van [vennootschap 1] navraag te doen naar de contante stortingen en de factuur alvorens de afweging te maken of deze transacties als ongebruikelijk moeten worden beschouwd. (...)

Voor zover het BFT stelt dat evident was dat sprake was van ongebruikelijke transacties en dat dus geen nader onderzoek nodig was, volgt de rechtbank het BFT daarin niet.

Niet kan op voorhand worden uitgesloten dat door de bestuurder van [vennootschap 1] een logische (onderbouwde) verklaring voor de contante stortingen en de factuur zou worden gegeven.”

72. JTC heeft de aan de orde zijnde transactie op 5 september 2018 als opmerkelijk gekwalificeerd en nader onderzocht. Zij heeft op 5 september 2018 bij de cliënt nadere informatie en onderliggende stukken opgevraagd en verkregen. Op basis van dit onderzoek heeft zij op 6 september 2018 vastgesteld dat de transactie plausibel en onderbouwd is en niet ongebruikelijk is in de zin van de Wwft op grond van de subjectieve indicator (en dus ook niet gemeld moest worden) en derhalve uitgevoerd kon worden. Anders dan de eiseres in voormelde casus, had JTC op

³⁵ Uitspraak van 28 oktober 2020, r.o. 4.2 en 4.3.

6 september 2018 - naar haar eigen oordeel - wél voldoende antwoord op haar vragen en voldoende duidelijkheid over de transactie gekregen. Zij had haar onderzoek op 6 september 2018 afgerond en had op basis daarvan een volgens haar voldoende zorgvuldige afweging gemaakt en vervolgens geconcludeerd dat de transactie niet als ongebruikelijk moest worden gekwalificeerd. Voor de volledigheid overigens: in de visie van DNB, heeft JTC de in randnummer 30 opgesomde feiten en omstandigheden onvoldoende onderkend en aan het licht gesteld in het kader van haar onderzoek, waardoor zij op basis van dit onderzoek op 6 september 2018 ook niet een logische (onderbouwde) verklaring voor de in randnummer 30 vermelde aspecten heeft gekregen.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

73. Het besluit van JTC om de transactie later opnieuw nader te onderzoeken in het kader van het doorlopende cliëntonderzoek, hield louter verband met de negatieve berichtgeving die in verband kon worden gebracht met [Doelvennootschap]. Ook op dat moment hield het (hernieuwde) onderzoek van JTC overigens geen verband met (bijvoorbeeld) een beperkt inzicht in de bedrijfsvoering en/of de geldstromen binnen de groep van de doelvennootschap. Zoals JTC zelf stelt, bevestigde de uitkomst van dit nadere onderzoek haar eerdere conclusie op 6 september 2018, te weten dat de transactie niet ongebruikelijk is. Dat JTC de transactie in het kader van het hernieuwde onderzoek op 28 mei 2029 alsnog aan de FIU heeft gemeld omdat de beantwoording van vragen door [Onderneming 3] op dat moment uitbleef, laat onverlet dat JTC op 6 september 2018 - naar zij zelf stelt - weloverwogen en op basis van afgerond onderzoek heeft geoordeeld dat de transactie niet gemeld moest worden omdat deze volgens haar niet kwalificeerde als ongebruikelijk.
74. Deze stellingname van JTC volgt helder uit verschillende stukken. Ter illustratie wijst DNB op onderstaande passages [onderstrepingen zijn door DNB toegevoegd].

Toelichting JTC bij FIU-melding van 28 mei 2019

"On 6 September 2018 Van Doorn (lees: JTC) agreed to proceed with the payment. Van Doorn considered at that time that the explanation on the transaction and the substantial evidence received from the client sufficed. Besides, the consultancy services were rendered to [Onderneming 4], the subsidiary of [Onderneming 1]. On the basis of two articles that came to Van Doorn's attention on Monday 19 November 2018 and on Wednesday 21 November 2018, we filed a FIU report on 22 November 2018 with number [VERTROUWELIJK]. Since these publications of articles, Van Doorn has conducted an enhanced investigation on the client".

Brief JTC van 22 juli 2019

"Op grond van al deze informatie is in september 2018 geconcludeerd dat de transactie geen ongebruikelijk karakter had en er geen indicaties waren die duiden op witwassen of terrorismefinanciering".³⁶

³⁶ Brief van JTC van 22 juli 2019, p. 7.

"Op 22 november 2018 heeft Van Doorn (lees: JTC) naar aanleiding van het in the Public Eye verschenen artikel een FIU-melding verricht. Deze FIU-melding zag niet op de transacties van september 2018, omdat deze na het onderzoek door Van Doorn gekwalificeerd waren als ongebruikelijk, ongeacht het later verschenen artikel. In het licht van de actualiteit rond deze cliënt, heeft Van Doorn in het kader van het doorlopende cliëntonderzoek nadere inlichtingen gevraagd bij cliënt over een aantal zaken, waaronder de betalingen uit september 2018."³⁷

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

"Overigens heeft [Onderneming 3] deze informatielacune kunnen oplossen en heeft zij aan Van Doorn medewerking verleend door het verstrekken van informatie en het arrangeren van een bespreking op 28 juni 2019, waarbij Van Doorn volledig inzake kreeg in door haar opgevraagde stukken ter verificatie van haar eerdere conclusie in september 2018."³⁸

Brief van JTC van 20 december 2019

"De bevindingen van de DNB dat JTC de betalingen moeilijk te traceren en te plaatsen vond begrijpen wij niet. JTC stelt één vraag aan de cliënt op 5 september 2018. Op 6 september 2018 volgt een antwoord met de berekening. (...) Al na één vraag aan de cliënt was er duidelijkheid."³⁹

Onderzoeksverslag van [A]

"Bij het uitvoeren van de transactiemonitoring heeft JTC op 5 september 2018 de transactie voorafgaand aan uitvoering als opmerkelijk gekwalificeerd. Vervolgens heeft JTC op 5 september 2018 bij de cliënt nadere informatie en onderliggende stukken opgevraagd en verkregen. Na beoordeling van de verkregen informatie en stukken heeft JTC op 6 september 2018 vastgesteld dat de transactie a) voldoende verklaard en onderbouwd was, b) niet ongebruikelijk was in de zin van de Wwft, en c) kon worden uitgevoerd."⁴⁰

"JTC heeft op 5 september 2018 bij de cliënt nadere informatie over de transactie opgevraagd en verzocht om toezending van de onderliggende stukken, welke nadere informatie op 5 september 2018 van de cliënt is ontvangen. JTC heeft deze informatie beoordeeld en op grond hiervan op 6 september 2018 vastgesteld dat de transactie voldoende verklaard en onderbouwd was in de zin van de Wwft omdat er geen aanleiding was om te veronderstellen dat deze verband kon houden met witwassen of financieren van terrorisme. Vervolgens heeft JTC (lees: de) transactie uitgevoerd."⁴¹

Overzicht (onderzoeks)handelingen

Bij de datum 6 september 2018 staat: "JTC begrijpt de berekeningen en [Doelvennootschap] betaalt de al betaalde kosten van [Onderneming 1]

³⁷ Brief van JTC van 22 juli 2019, p. 7.

³⁸ Brief van JTC van 22 juli 2019, p. 8.

³⁹ Brief van JTC van 20 december 2019, p. 3.

⁴⁰ Onderzoeksverslag van [A], P. 7.

⁴¹ Onderzoeksverslag van [A], P. 9.

terug.”

Rapport van [B] van 8 januari 2021 (rapport van [B])⁴²

“Op 5 september 2018 heeft JTC bij de transactiemonitoring de transactie als opmerkelijk gekwalificeerd en bij de cliënt verdere informatie opgevraagd. JTC heeft vervolgens de ontvangen informatie, zoals de specificatie van de kosten van de inhuur van [Onderneming 5], beoordeeld. JTC heeft die verklaringen over de opbouw en reden van de betaling als plausibel en onderbouwd bevonden en de transactie van 6 september 2018 uitgevoerd.”⁴³

“Het feit dat een instelling vragen stelt aan een cliënt over een transactie, betekent niet dat die transactie ongebruikelijk is. Immers, als een transactie niet past in het profiel is dit opmerkelijk en moet de transactie onderzocht worden. Dit is wat JTC op 5 september 2018 heeft gedaan.”⁴⁴

75. Een verwijzing naar de uitspraak van 28 oktober 2020 kan JTC dan ook niet baten, nu in die zaak sprake is van een niet met JTC vergelijkbare situatie. Immers, anders dan de eiseres in die zaak, had JTC op 6 september 2018 - naar zij zelf stelt - de voor haar gewenste duidelijkheid over aard van de transactie gekregen en was er - althans wat JTC betreft - absoluut geen sprake (meer) van een beperkt of ontoereikend inzicht in de bedrijfsvoering of geldstromen van de doelvennootschap of groep.
76. DNB acht het overigens opmerkelijk dat JTC thans in haar zienswijze⁴⁵ ineens een ander standpunt lijkt in te nemen en kennelijk beoogt te suggereren dat op 6 september 2018 sprake was van een nog openstaand onderzoek, dat pas met alle onderzoekshandelingen in het Overzicht (onderzoeks)handelingen is afgerond. Dit strookt niet met de eerdere en andere stellingname van/namens JTC, die onomstotelijk uit de verschillende hiervoor weergegeven passages volgt.

Benadering DNB

77. DNB heeft JTC verweten dat zij de in randnummer 30 weergegeven feiten en omstandigheden op 6 september 2018 redelijkerwijs had kunnen en had behoren te onderkennen en hierin redelijkerwijs aanleiding had moeten zien om te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of terrorismefinanciering. Daarom ontstond op 6 september 2018 voor JTC een onverwijld meldingsplicht op grond van artikel 16, eerste lid, van de Wwft, omdat toen het ongebruikelijke karakter van de transactie redelijkerwijs bij haar bekend moest zijn geworden. JTC moest de ongebruikelijke transactie uiterlijk op 20 september 2018 melden bij de FIU. Nu zij dit heeft nagelaten, was zij per 21 september 2018 in overtreding van voormelde bepaling. De overtreding heeft voortgeduurd tot 28 mei 2019, zijnde de datum dat JTC de transactie bij de FIU heeft

⁴² Het rapport is als bijlage 8 bij de zienswijze gevoegd.

⁴³ Rapport van [B], p. 2.

⁴⁴ Rapport van [B], p. 4.

⁴⁵ Zie met name onderdelen 30 en 31 van de zienswijze.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

gemeld.

78. Anders dan JTC in haar zienswijze betoogt, moet bij beantwoording van de vraag of op 6 september 2018 een meldingslicht voor JTC is ontstaan, worden uitgegaan van de op 6 september 2018 bij JTC bekende feiten en omstandigheden. Dit betekent dat de feiten en omstandigheden waarmee JTC bekend raakte op basis van haar hernieuwde nadere onderzoek, dat zij na de negatieve berichtgeving was opgestart, niet kunnen afdoen aan de geconstateerde overtreding. Die feiten en omstandigheden zijn JTC immers pas na 6 september 2018, en ook overigens na de overtredingsperiode, bekend geworden (zie ook randnummer 37). Deze benadering is in de visie van DNB juist.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Subjectieve karakter

79. In reactie op de door JTC aangevoerde beoordelingsruimte en -vrijheid en het subjectieve karakter van de indicator, overweegt DNB als volgt. De overtreding bepaling (artikel 16, eerste lid, van de Wwft) luidt als volgt: *"Een instelling meldt een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie onverwijld nadat het ongebruikelijke karakter van de transactie bekend is geworden, aan de Financiële inlichtingen eenheid".*
80. De krachtens artikel 15, eerste lid, van de Wwft vastgestelde categorieën transacties en indicatoren zijn geregeld in het Uitvoeringsbesluit Wwft. De hier toepasselijke subjectieve indicator bepaalt dat sprake is van een meldingsplicht ingeval van: *"Een transactie waarbij de instelling aanleiding heeft om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme."*
81. Deze indicator is in de bijbehorende nota van toelichting als volgt toegelicht (onderstrepingen toegevoegd door DNB, idem hierna): *'De indicatoren zijn onderverdeeld in objectieve en subjectieve indicatoren. De objectieve indicatoren beschrijven een situatie waarin een transactie altijd moet worden gemeld. De nadruk ligt echter op de subjectieve indicator. De subjectieve indicator verplicht een instelling om een transactie te melden indien er aanleiding is om te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of financiering van terrorisme. De instelling zal zich derhalve moeten buigen over de vraag of een bepaalde transactie wellicht melding behoeft omdat er mogelijk sprake is van witwassen of financieren van terrorisme. Daarmee wordt de verantwoordelijkheid van de instellingen voor hun meldgedrag benadrukt.*⁴⁶
82. De in de relevante periode geldende DNB Leidraad uit 2015 vermeldt over deze meldingsplicht op grond van de subjectieve indicator: *'De subjectieve indicator verplicht een instelling om een transactie te melden indien er aanleiding is om te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of financiering van terrorisme. Deze indicator is van toepassing voor elke instelling die onder de Wwft valt. De instelling zal zich buigen over de vraag of een bepaalde transactie wellicht melding behoeft omdat er mogelijk sprake is van witwassen of financieren van terrorisme.*

⁴⁶ Nota van toelichting bij Uitvoeringsbesluit Wwft (Staatsblad 2008, 305), p. 9.

De instelling heeft dus een eigen verantwoordelijkheid voor het adequaat melden van ongebruikelijke transacties.⁴⁷

Datum
14 juni 2021

83. Voorts is van belang dat uit de jurisprudentie volgt dat een meldingsplicht op grond van de subjectieve indicator niet slechts bestaat wanneer er concrete aanwijzingen bestaan dat er sprake is van witwassen of terrorismefinanciering; daarvoor is een vermoeden reeds voldoende. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (Cbb) heeft dit als volgt verduidelijkt, te weten dat: "de *verplichting tot het doen van een melding als bedoeld in artikel 16 van de Wwft niet slechts bestaat wanneer er concrete aanwijzingen bestaan dat sprake is van witwassen of het financieren van terrorisme. Artikel 16 van de Wwft heeft een (veel) ruimere strekking: iedere ongebruikelijke transactie behoort te worden gemeld. Blijkens de Indicatorenlijst, die als bijlage bij het Indicatiebesluit is opgenomen, is daarvan reeds sprake als er aanleiding is te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of financiering van terrorisme. Daarvoor is een vermoeden reeds voldoende.*"⁴⁸
84. Anders dan JTC kennelijk suggereert, heeft DNB zich niet op het standpunt gesteld dat de toepassing van de subjectieve indicator te vatten is in een standaard. Derhalve heeft DNB in dit opzicht ook niet nagelaten rekenschap te geven aan beoordelingsvrijheid dan wel -ruimte van JTC. DNB heeft haar standpunt hiervoor meermaals uiteengezet (zie bijvoorbeeld randnummers 30 tot en met 36 en 77). Naar het oordeel van DNB gaf de in randnummer 30 opgesomde combinatie van feiten en omstandigheden, in onderling verband en samenhang beschouwd, op 6 september 2018 redelijkerwijs aanleiding voor een vermoeden als bedoeld in randnummer 83. DNB is bij haar beoordeling uitgegaan van de feiten en omstandigheden die op dat moment, dus op 6 september 2018, (redelijkerwijs) bij JTC bekend waren dan wel moesten zijn op de transactie en de achtergrond daarvan. DNB heeft haar conclusies niet gebaseerd op thans, en dus achteraf bekende gegevens. Het is DNB ook niet duidelijk op welke informatie JTC doelt met haar stelling dat dit wel het geval zou zijn. DNB heeft de overtreding verder gebaseerd op haar eigen en zelfstandig uitgevoerde onderzoek, op basis van bij en van JTC verkregen informatie. Verder volgt uit het voorgaande duidelijk dat ingeval sprake is van een transactie die aanleiding geeft om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen of terrorismefinanciering, deze door JTC als instelling onverwijld gemeld moet worden bij de FIU. De verplichting vanwege artikel 16, eerste lid, van de Wwft biedt geen andere mogelijkheid of ruimte. Ingeval aan die verplichting niet wordt voldaan, is DNB als toezichthouder op grond van artikel 30 van de Wwft bevoegd om voor die overtreding een bestuurlijke boete op te leggen.
85. Het betoog van JTC dat DNB zich aanvankelijk op het standpunt heeft gesteld dat de transactie ongebruikelijk is omdat deze niet past in het transactiefiel en vervolgens in het voornemen voor het anker is gaan liggen van de subjectieve indicator, kan DNB niet plaatsen. DNB heeft zich steeds op het standpunt gesteld dat de transactie ongebruikelijk is op

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

⁴⁷ DNB Leidraad april 2015.

⁴⁸ Cbb 5 november 2015, ECLI:NL:CBB:2015:363; Cbb 13 september 2016, ECLI:NL:CBB:2016:305.

grond van de subjectieve indicator, gelet op een combinatie van feiten en omstandigheden, waaronder dat de transactie afwijkt van het door JTC opgestelde transactieprofiel voor [Doelvennootschap].⁴⁹

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Geen ongebruikelijke transactie

Zienswijze JTC

86. Volgens JTC is geen sprake van een ongebruikelijke transactie. Daartoe verwijst zij naar de matrix, waarin is toegelicht waarom de stellingen van DNB feitelijke grondslag ontberen, onbegrijpelijk en onjuist zijn. JTC brengt op dit punt het volgende naar voren.

(Onderzoeks)handelingen

87. Duidelijk dient te zijn dat JTC op verschillende momenten uitvoerig onderzoek heeft verricht naar de transactie van 6 september 2018. Dit blijkt ook uit het Overzicht (onderzoeks)handelingen.

Afwijking transactieprofiel

88. DNB houdt het opmerkelijke standpunt overeind dat een transactie die afwijkt van het transactieprofiel van een doelvennootschap, aanleiding vormt om te veronderstellen dat er een verband is met witwassen en terrorismefinanciering. Onder de tot 1 januari 2019 geldende Wet toezicht trustkantoren (Wtt (oud)) was er echter geen verplichting om een transactieprofiel op te stellen. Ook daarvan abstraherend, is het naïef van DNB om op basis van een arbitraire grens, zoals een transactieprofiel, te bepalen of een transactie ongebruikelijk is. Als een transactie niet in het transactieprofiel voorkomt, vormt dit aanleiding om extra onderzoek te doen, niet meer en niet minder. Overigens heeft JTC elke transactie van [Doelvennootschap] onderzocht en in dat verband was het transactieprofiel ook van beperkte waarde. Zou het standpunt van DNB worden gevolgd, dan impliceert dit dat DNB meent dat voor transacties die wel binnen een transactieprofiel vallen, per definitie géén aanleiding vormt om te veronderstellen dat er een verband is met witwassen of terrorismefinanciering.

Risico consultancy diensten

89. In het voornemen wordt herhaaldelijk gerefereerd aan consultancy diensten. Als dergelijke diensten worden geleverd door een derde, externe partij, kwalificeren die als hoog risico en vergen deze extra aandacht. Uit de voor JTC beschikbare communicatie en op basis van haar onderzoek is echter duidelijk dat de diensten die de betrokken consultant verricht, betrekking hebben op het operationele bedrijfsproces van [Onderneming 4], en dat de betrokken consultant niet als onafhankelijke derde is betrokken, maar als werknemer. Aan deze werkgever-werknemer-relatie ligt een normale beloningssystematiek ten grondslag. In de matrix merkt

⁴⁹ Zie bijvoorbeeld concept-bevindingenbrief van DNB van 1 juli 2019, p. 7-9, en definitieve bevindingenbrief van DNB van 27 november 2019, p. 7-10.

JTC verder op dat [Onderneming 5] geen ongeclausuleerde diensten leverde en er verder sprake is van het in rekening brengen van kosten bij een operationeel bedrijfsproces in een reguliere werkverhouding. JTC is dan ook van mening dat er geen sprake is van consultancy diensten die als hoog risico kwalificeren en extra aandacht behoeven.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Facturen aan [Onderneming 4] en [Onderneming 6]

90. DNB veronderstelt ten onrechte dat de facturen voor consultancy diensten zien op consultancy diensten die [Onderneming 5] aan [Onderneming 1] zou hebben verleend. Het gaat om facturen van [Onderneming 5] aan twee andere entiteiten, te weten [Onderneming 4] en [Onderneming 6]. Dit is ook nader toegelicht in de matrix.

Toelichting [Onderneming 3] op 28 juni 2019

91. De conclusie van DNB dat [Onderneming 3] op 28 juni 2019 geen plausibele verklaring heeft gegeven die afdoet aan het oordeel van DNB, is onjuist. JTC heeft [Onderneming 3] vragen gesteld in het kader van de nadere beoordeling van de transactie van 6 september 2018. Daartoe heeft JTC meermaals contact gelegd met [Onderneming 3] en bleef informatie op enig moment uit. Uiteindelijk heeft JTC naar aanleiding van haar bezoek aan [Onderneming 3] op 28 juni 2019 inzicht in de operatie en uitvoering van werkzaamheden gekregen. Daarmee kwam voor JTC een plausibele verklaring beschikbaar en kreeg JTC de informatie waaruit duidelijk werd dat de transactie (tussen de betrokken consultant en [Onderneming 1]) daadwerkelijk had plaatsgevonden en gedocumenteerd is.

Aanvullende waarnemingen [A]

92. JTC heeft [A] als onafhankelijke deskundige verzocht een review uit te voeren over haar dossierbeoordeling. Ook [A] komt tot een oordeel dat integraal afwijkt van het oordeel van DNB. JTC verwijst naar het onderzoeksverslag van [A]. Verder verwijst zij naar de matrix, waarin nader is toegelicht waarom de reacties van DNB in het voornemen onjuist zijn. [A] is ook na het voornemen van mening dat de transactie van 6 september 2018 niet als een ongebruikelijke transactie kwalificeert. JTC verwijst hiertoe naar de verklaring van [A] van 6 januari 2021, die als bijlage 7 bij de zienswijze is gevoegd (aanvullende verklaring van [A]). Bij die verklaring is een bijlage gevoegd met specifieke waarnemingen van [A] naar aanleiding van het voornemen (document specifieke waarnemingen van [A]).⁵⁰ In het document specifieke waarnemingen van [A] is - in aanvulling op het onderzoeksverslag van [A] - het volgende opgemerkt.
- a. Kazachstan is in 2016 van de permanente monitoring lijst van de Eurasian Group (EAG, aangesloten bij Financial Action Task Force

⁵⁰ De aanvullende verklaring en specifieke waarnemingen zijn opgesteld door [D]. In de aanvullende verklaring staat dat het onderzoek door [D] in samenwerking met [A] is uitgevoerd. In dit besluit wordt - in navolging van de zienswijze van JTC - gesproken over de aanvullende verklaring en specifieke waarnemingen van [A].

(FATF)) gehaald in verband met het geven van voldoende opvolging aan AML/CTF⁵¹-aanbevelingen van de FATF.

- b. In reactie op de conclusie van DNB dat de consultancy agreement na de startdatum is opgemaakt en ook op een andere periode ziet dan de twee facturen die aan factuur 1 ten grondslag liggen en derhalve niet in verband kan worden gebracht met factuur 1, wordt gesteld dat dit niet wegneemt dat er kenbare afspraken en een overeenkomst aan de transacties en betalingen van factuur 1 ten grondslag liggen. Ook wordt vermeld dat de onderliggende facturen die aan [Onderneming 6] (en niet aan [Onderneming 4]) zijn gericht, in lijn zijn met de facturen van [Onderneming 5] aan [Onderneming 4]. De onderliggende voorwaarden en uitgangspunten voor de dienstverlening aan de operationele entiteiten van [Groep 1] zijn namelijk niet veranderd.
- c. [A] haalt de passage in het voornemen aan waarin staat dat JTC zelf kennelijk ook vraagtekens had gezet bij de verrekening omdat JTC deze aan de orde heeft gesteld tijdens het gesprek met [Onderneming 3] op 5 september 2018. [A] merkt op dat JTC naar aanleiding van de real time monitoring van de voorgestelde transactie op 5 september 2018 de vraag heeft gesteld hoe het bedrag tot stand is gekomen (berekening en berekeningswijze). De vraag had geen betrekking op de aard en achtergrond van de transactie of de onderliggende activiteiten als zodanig. Daarbij wordt ook verwezen naar wat in het onderzoeksverslag van [A] over de verrekening is uiteengezet (hoofdstuk 4.2, paragraaf 4, pagina 37).
- d. Voorts wordt opgemerkt dat DNB niet op alle argumenten in het onderzoeksverslag van [A] is ingegaan met betrekking tot de conclusie in dat verslag dat de transactie niet materieel afwijkt van het transactieprofiel.
- e. In reactie op de overwegingen van DNB dat in de consultancy agreement voornamelijk de te behalen resultaten van de betrokken consultant worden beschreven en dat niet nader is onderbouwd dat de consultancy agreement in lijn is met reguliere afspraken in de olie- en gassector, wordt aanvullend het volgende opgemerkt. Op pagina's 25 en 26 van het onderzoeksverslag van [A] zijn de in de consultancy agreement tussen [Onderneming 5] en [Onderneming 4] overeengekomen activiteiten en diensten die [Onderneming 5] dient te verrichten, uiteengezet. De activiteiten van [Onderneming 5] zijn aan te merken als het verrichten van activiteiten en diensten met betrekking tot de expeditie van goederen, zoals omschreven in artikel 8:60 van het Burgerlijk Wetboek dan wel aangeduid door federaties en associaties voor expediteurs. De dienstomschrijvingen sluiten aan bij de modelvoorwaarden en -overeenkomsten van Nederlandse en buitenlandse federaties en associaties voor expediteurs. Volgens [A] is sprake van in de olie- en gassector vaak voorkomende omschrijvingen van (logistieke)

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

⁵¹ Anti-Money Laundering (AML); Counter-Terrorism Financing (CTF).

dienstverlening/ondersteuning.

- f. Over de bonus die is meegenomen bij de berekening van het factuurbedrag van factuur 2, verwijst [A] naar de uiteenzetting en onderbouwing in het onderzoeksverslag van [A] (pagina's 32 tot en met 34).
- g. Over de economische en bedrijfsmatige rationaliteit van de verdeling van de kosten van [Onderneming 5] wordt opgemerkt dat partijen op grond van economische en bedrijfsmatige rationele redenen - die zijn genoemd op pagina 27 van het onderzoeksverslag van [A] - tot een dergelijke verdeelsleutel hadden kunnen komen. Daarbij is het niet zozeer vanzelfsprekend dat de mogelijke voordelen van een synergie als gevolg van een integratie van [Groep 2] met [Groep 1] in 2009 zonder meer liggen in de toename van financiële resultaten (mede als gevolg van de financiële crises destijds), maar in schaalvergroting, kostenefficiëntie en behoud van de positie en omzet in de lokale markt ten opzichte van concurrenten. Het is tevens denkbaar dat [Onderneming 3] de samenwerking met [Groep 2] voor de toekomst positief inschatte vanwege de synergie-effecten, en dus een verwatering van haar eigendomsbelang acceptabel achtte, maar op de kortere termijn niet de (aanvullende) consultancy kosten wenste te dragen. Denkbaar is dat vervolgens de verdeelsleutel van de kosten van [Onderneming 5] is gebaseerd op het principe dat de kosten hoofdelijk zijn omgeslagen naar de overige drie aandeelhouders - buiten [Onderneming 3] - van [Groep 2], waarvan er na de integratie twee naar [Doelvennootschap] zijn gegaan (tweederde van de kosten [Onderneming 5]) en één al aandeelhouder was van [Onderneming 2] (eenderde van de kosten [Onderneming 5]).
- h. Over de overwegingen van DNB inzake de controlewerkzaamheden van [C], wordt opgemerkt dat de stelling van DNB dat de consultancy posten van [Onderneming 5] door [C] niet nader zijn onderzocht, niet geheel in lijn is met de bevestiging die JTC van [C] heeft ontvangen. Daartoe wordt verwezen het onderzoeksverslag van [A] (pagina's 23 en 24).

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Audit [C]

93. In de matrix is uiteengezet waarom de conclusie van DNB dat uit het onderzoeksverslag van [A] en de daarin weergegeven antwoorden van [C] niet blijkt dat [C] de transactie van 6 september 2018 heeft beoordeeld, onjuist is. [C] heeft de transactie wel degelijk in haar audit betrokken. [C] zou nader onderzoek hebben verricht als er een indicatie was van witwassen, fraude of corruptie. Een dergelijke indicatie ontbrak echter voor [C].

Rapport van [B]

94. De conclusie van JTC wordt ook onderschreven in het rapport van [B], een consultant gespecialiseerd in de Wwft en Sanctiewet 1977. De onderbouwde en beargumenteerde conclusie van [B] is duidelijk en luidt: "Zoals uit onderstaande naar voren komt, kan [B] Compliance International

de conclusie onderschrijven dat de transactie niet ongebruikelijk is. Alhoewel er zich diverse risicofactoren rondom de transactie en betrokken partijen voordoen, is er voldoende documentatie die laat zien dat er een rechtmatig en economisch doel is voor de transactie."

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Onjuiste/onbegrijpelijke passages

95. Tot slot heeft JTC in de matrix erop gewezen dat verschillende passages in het voornemen onjuist dan wel onbegrijpelijk zijn. In de matrix wordt uitgebreid verwezen naar de eerdere correspondentie van JTC aan DNB en de stukken van [A]. In aanvulling op het voorgaande wordt in de matrix nog het volgende naar voren gebracht.
- a. In onderdeel 12 van de matrix wordt in vervolg op een toelichting op de integratie in 2009 van [Groep 2] met [Groep 1], meer in het bijzonder opgemerkt dat, aangezien [Onderneming 4] nu in de geconsolideerde groep van [Onderneming 1] zit en [Onderneming 1] jaarlijks dividend uitkeert, besloten is dat [Onderneming 1] de facturen van [Onderneming 5] betaalt (voorschiet) en dit - zoals kennelijk ook in 2013 tot en met 2016 is gebeurd - verreken met dividend door middel van een factuur in plaats van een *declaration of dividend*.⁵² Deze stukken kunnen volgens JTC desgewenst aan DNB worden overgelegd.
 - b. In onderdeel 22 van de matrix wordt over de kostenverdeling vermeld dat JTC de context hiervan kende en de verdeling begreep. Verder wordt toegelicht dat de eerdere mondelinge afspraak nadien op verzoek van JTC schriftelijk is vastgelegd, inclusief de kostenverdeling. Bij de matrix is als bijlage 1a een afschrift gevoegd van de agreement waaruit volgt dat deze ook door [Doelvennootschap] is ondertekend op 19 september 2018. Er is volgens JTC geen bijzondere reden waarom dit niet eerder is geformaliseerd. Wel is er aan JTC bevestigd dat er mondelinge afspraken waren. Uit de feitelijke betalingen in de voorgaande jaren blijkt dat de concrete betaling voor verrichte werkzaamheden conform een specifieke verdeling plaatsvond. Dit vormde voor JTC de bevestiging dat er inderdaad een mondelinge afspraak is geweest die werd gecontinueerd onder de schriftelijke overeenkomst. Voorts wordt toegelicht dat met het oog op een aanpassing van de titel van de overeenkomst, deze door alle partijen medio september 2018 is bekrachtigd, zo volgt ook uit de ondertekening door [Onderneming 3] en [Onderneming 2] op 19 september 2018.
 - c. In onderdeel 26 van de matrix merkt JTC op dat naar aanleiding van de definitieve bevindingenbrief van DNB van 27 november 2019 intern bij JTC is gediscussieerd over hoe om te gaan met de situatie dat DNB stelt dat er een ongebruikelijke transactie is gesignaleerd in relatie tot een doelvennootschap van JTC. JTC stond voor een dilemma en heeft uiteindelijk bepaald de dienstverlening aan [Doelvennootschap] te staken. JTC voelde zich hierdoor verplicht, ook gelet op de opstelling en uitlatingen van DNB tijdens het onderzoek.

⁵² Zie matrix, p. 5.

- d. JTC zet in onderdeel 27 van de matrix nogmaals puntsgewijs uiteen waarom de door DNB aangedragen punten naar haar inzicht niet duiden op een ongebruikelijke transactie.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Reactie DNB

96. DNB ziet geen aanleiding om haar standpunt te herzien naar aanleiding van wat JTC in dit onderdeel van haar zienswijze naar voren heeft gebracht. Hiertoe overweegt DNB als volgt.

(Onderzoeks)handelingen

97. JTC stelt dat zij op verschillende momenten uitvoerig onderzoek heeft verricht naar de transactie van 6 september 2018, zoals ook blijkt uit het Overzicht (onderzoeks)handelingen.
98. Allereerst merkt DNB het volgende op. Het overzicht ziet op de periode 2017 tot en met 2 juli 2019. Een aanzienlijk deel van de opgesomde (onderzoeks)handelingen heeft betrekking op de periode ná 6 september 2018. Zoals eerder al is opgemerkt (zie bijvoorbeeld randnummer 37), kunnen feiten en omstandigheden die JTC bekend zijn geworden op basis van (onderzoeks)handelingen in het kader van het hernieuwde nadere onderzoek na 6 september 2018, niet afdoen aan de geconstateerde overtreding. Verder lijken de opgesomde (onderzoeks)handelingen die zien op de periode 2017 tot en met 9 juli 2018, geen direct verband te houden met de transactie van 6 september 2018, maar met name te zien op het verrichten van diensten in het kader van een aangifte vennootschapsbelasting.
99. Daarnaast acht DNB voor de aan de orde zijnde overtreding op zichzelf niet van belang hoeveel (onderzoeks)handelingen JTC heeft verricht. Het gaat erom dat JTC op 6 september 2018 op basis van haar onderzoek heeft geconcludeerd dat de transactie niet ongebruikelijk is, terwijl zij toen had moeten en had kunnen onderkennen dat de transactie wel degelijk ongebruikelijk is, gelet op de combinatie van de toen voor haar bekende feiten en omstandigheden, opgesomd in randnummer 30, in onderling verband en samenhang beschouwd.

Afwijking transactieprofiel

100. Wat betreft de stellingen van JTC dat de transactie niet materieel afwijkt van het transactieprofiel en dat zij onder de Wtt (oud) niet verplicht was een transactieprofiel op te stellen, verwijst DNB naar randnummer 37 waarin op deze stellingen is gereageerd.
101. In randnummer 37 is ook uiteengezet dat de veronderstelling van JTC dat DNB zich op het standpunt stelt dat het enkele feit dat een transactie die afwijkt van het transactieprofiel van een doelvennootschap, aanleiding is om te veronderstellen dat die transactie verband kan houden met witwassen of terrorismefinanciering, onjuist is. Dit valt niet in het voornemen of dit boetebesluit te lezen dan wel daaruit af te leiden. De veronderstelling van JTC dat DNB dus ook zou menen dat transacties die

niet afwijken van een transactieprofiel per definitie geen ongebruikelijke transacties zijn, is dus ook onjuist. Zie verder randnummer 37.

Datum
14 juni 2021

Risico consultancy diensten

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

102. Primair merkt DNB op dat JTC pas na 6 september 2018, en overigens ook na de overtredingsperiode, nadere informatie tot haar beschikking kreeg over de rol en de positie van de betrokken consultant en diens vergoeding voor de consultancy diensten. Die informatie had [Onderneming 3] JTC namelijk pas verstrekt tijdens de bespreking op 28 juni 2019⁵³, die plaatsvond in het kader van het hernieuwde nadere onderzoek van JTC naar aanleiding van de negatieve berichtgeving. Zoals eerder is opgemerkt, kan die later verkregen informatie niet afdoen aan de geconstateerde overtreding (zie bijvoorbeeld randnummer 37).
103. Los hiervan, volgt DNB de stelling van JTC niet dat in dit geval geen sprake is van consultancy diensten die als hoog risico kwalificeren en extra aandacht behoeven. Dat - naar JTC stelt - de betrokken consultant geen derde, externe partij is en niet ongeclausuleerd betrokken is bij het operationele bedrijfsproces van [Onderneming 4], betekent op zichzelf niet dat geen sprake is van consultancy diensten die als hoog risico kwalificeren. Dit laat immers onverlet dat er op basis van een consultancy agreement consultancy diensten zijn verleend, die [Doelvennootschap] door middel van de transactie van 6 september 2018 voor een aanzienlijk deel heeft vergoed. De vergoeding van consultancy diensten wordt aangemerkt als een verhoogd risico op witwassen en terrorismefinanciering.⁵⁴ Zo vermeldt de Good Practices: *"Daar waar er bijvoorbeeld consultancy-diensten geleverd worden, verricht u extra onderzoek naar de geleverde consultancy-diensten en de documenten die ten grondslag liggen aan de transacties. De risicoanalyse en de inrichting van transactiemonitoring legt u vast in het cliëntendossier"*.⁵⁵
104. DNB benadrukt dat er daarnaast ook nog andere risico verhogende factoren rondom de transactie spelen, zoals de oliehandel in Kazachstan, een Panamese entiteit en een risicovolle branche. Dit is ook duidelijk onderschreven in het rapport van [B] (zie hierna). Daar komt bij dat JTC ook zelf een verhoogd integriteitsrisicoprofiel aan [Doelvennootschap] had toegekend.

Facturen aan [Onderneming 4] en [Onderneming 6]

105. Met betrekking tot de opmerking van JTC dat de onderliggende facturen voor consultancy diensten zien op verleende consultancy diensten door [Onderneming 5] aan [Onderneming 4] en [Onderneming 6] (en niet aan [Onderneming 1]), merkt DNB op dit ook als zodanig te hebben begrepen. JTC brengt terecht naar voren dat dit incorrect is weergegeven in het

⁵³ Zie bijvoorbeeld onderzoeksverslag van [A], p. 25 e.v.

⁵⁴ Zie bijvoorbeeld DNB LEIDRAAD WWFT EN SW, Voorkoming misbruik financiële stelsel voor witwassen en financieren van terrorisme en beheersing van integriteitsrisico's, versie april 2015, p. 9. Daarin wordt als product-/dienststrisico omschreven: *"Consultancy doelvennootschappen waarbij het lastig is om te verifiëren of tegenover de transactie een reële tegenprestatie, in de vorm van een dienst of product, staat."*

⁵⁵ Good Practices, p. 11.

voornemen. DNB heeft dit gecorrigeerd in randnummers 16 en 24 van dit besluit. Inhoudelijk doet dit niet af aan de conclusies van DNB.

Datum
14 juni 2021

Toelichting [Onderneming 3] op 28 juni 2019

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

106. Zoals meermaals is overwogen, is DNB primair van oordeel dat het bezoek van JTC aan [Onderneming 3] op 28 juni 2019 en het daarbij verkregen inzicht in de operatie en uitvoering van werkzaamheden, niet kan afdoen aan de geconstateerde overtreding. Het betreft informatie die JTC na 6 september 2018, en overigens ook na de overtredingsperiode, in het kader van het hernieuwde nadre onderzoek heeft gekregen en waarover zij ten tijde van belang dus nog niet beschikte. Zie verder ook randnummer 37.
107. Verder valt het DNB op dat JTC in haar zienswijze over de toelichting van [Onderneming 3] op 28 juni 2019 het volgende opmerkt: *"Daarmee kwam voor JTC een plausibele verklaring beschikbaar en kreeg JTC de informatie waaruit duidelijk werd dat de transactie daadwerkelijk had plaats gevonden (tussen [Betrokken consultant] en [Onderneming 1]) en gedocumenteerd is".*⁵⁶ Hiermee lijkt JTC te onderschrijven dat zij op 6 september 2018 dus nog geen plausibele verklaring had voor de transactie en nog niet duidelijk wist of de transactie daadwerkelijk had plaatsgevonden. JTC lijkt dit inzicht - aldus haar eigen zienswijze - pas op 28 juni 2019 te hebben gekregen. Dit, terwijl zij notabene reeds op 6 september 2018 op basis van eigen onderzoek had geconcludeerd dat de transactie niet ongebruikelijk is en daarom kon worden uitgevoerd.

Aanvullende waarnemingen [A]

108. Voor zover JTC verwijst naar de conclusies in het onderzoeksverslag van [A], heeft DNB daarop - voor de overzichtelijkheid - nader gereageerd in randnummer 37. Het document specifieke waarnemingen van [A] bestaat voor een groot deel uit geciteerde passages uit en verwijzingen naar het onderzoeksverslag van [A]. Ook op dit punt verwijst DNB naar haar reactie in randnummer 37. In reactie op de aanvullende specifieke waarnemingen van [A], merkt DNB het volgende op.
- a. Dat Kazachstan volgens [A] in 2016 van de permanente monitoring lijst van de EAG is gehaald, laat onverlet dat Kazachstan in de 2020 ranking op plek 94 van de 180 stond, met een score van 38 uit 100. Vermeld wordt dat 17% *"of public service users paid a bribe in the previous 12 months"*.⁵⁷ In 2016 kende Kazachstan een nog lagere score en daarmee hoger risico op corruptie en witwassen vanwege ranking 131, in 2017 was dit ranking 122, in 2018 ranking 124 en in 2019 ranking 133.⁵⁸ Dat sprake is van een verhoogd risico op witwassen of terrorismefinanciering vanwege de activiteiten van [Groep 1] in Kazachstan, wordt overigens ook onderschreven in het rapport van [B]. Hierin staat over Kazachstan: *"Ook is het betrokken land corruptiegevoelig. Zoals DNB ook aangeeft, heeft Kazachstan een score van 34 (van 100) op de 2019 Corruption*

⁵⁶ Onderdeel 38 van de zienswijze van 14 januari 2021.

⁵⁷ <https://www.transparency.org/en/countries/kazakhstan#>.

⁵⁸ <https://www.transparency.org/en/cpi/2018/index/dnk>.

*Perception Index van Transparency International en staat het land op nummer 113 van 198 landen (ter vergelijking Nederland staat op nummer 8, met een score van 82) Op een andere index, de Global corruption Index 2020, heeft Kazachstan een 'medium' score van 48.54 en staat het land op nummer 101 van 198 landen (ter vergelijking Nederland staat op nummer 7, met een very low score van 12.84)."*⁵⁹ [B] zet in haar rapport ook helder uiteen dat rondom de transactie meerdere risico verhogende factoren ("red flags") spelen en dat JTC [Doelvennootschap] om die reden ook als hoog risico heeft gekwalificeerd. Zo schrijft [B]: *"Op het eerste gezicht zitten er meerdere red flags rondom de transactie, zoals "consultancy fees", oliehandel in Kazachstan, en een Panamese entiteit. DNB stelt dat deze factoren op zichzelf risicoverhogend zijn, en dat de factoren gezamenlijk een verhoogd risico op witwassen en terrorismefinanciering opleveren. JTC heeft dan ook de cliënt als hoog risico gekwalificeerd. Deze factoren zijn zeker factoren die moeten leiden tot verscherpt onderzoek."*⁶⁰

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

- b. Voor zover [A] stelt dat er kenbare afspraken en een overeenkomst aan de transacties en betalingen van factuur 1 ten grondslag liggen, wordt verwezen naar de reactie van DNB in randnummer 37.

Aanvullend merkt DNB nog het volgende op. Uit de zienswijze (zie met name Overzicht (onderzoeks)handelingen) volgt dat [Doelvennootschap] in 2017 bij JTC is "binnengekomen" als klant via een fiscaal advieskantoor. De eerste dienstverlening voor [Doelvennootschap] in de periode 28 juni 2018 tot en met 9 juli 2018 hield kennelijk - zo volgt uit het overzicht - met name verband met een vraag over een aangifte vennootschapsbelasting. De dienstverlening richtte zich pas vanaf augustus 2018 op de aan de transactie van 6 september 2018 gerelateerde dividenduitkering en verrekening. Hieruit maakt DNB op dat JTC op dat moment dus nog zeker geen langdurige cliëntrelatie en/of jarenlange ervaring had met het verlenen van diensten aan [Doelvennootschap] en dus ook niet met de (mondelinge) afspraak en overeenkomsten die ten grondslag liggen aan de transactie van 6 september 2018 noch met de verrekening van dividend binnen [Groep 1]. In 2017 had er immers, zo maakt DNB uit het onderzoeksverslag van [A] op, geen verrekening van dividend plaatsgevonden. Dit speelde voor JTC dus pas voor het eerst bij de transactie van 6 september 2018.

Daarnaast wijst DNB er wederom op dat in de aanvullende verklaring van [A] en het document specifieke waarnemingen van [A] niet is onderbouwd op grond waarvan is vastgesteld en/of waaruit dan blijkt dat de overeenkomsten tussen en facturering door [Onderneming 5] aan [Onderneming 6] enerzijds en [Onderneming 4] anderzijds, onder dezelfde voorwaarden en uitgangspunten hebben plaatsgevonden, nog daargelaten dat het hier gaat om informatie die ten tijde van belang niet bij JTC bekend was. Zie ook randnummer 37.

⁵⁹ Rapport van [B], p.6.

⁶⁰ Rapport van [B], p. 4.

- c. [A] stelt dat tijdens het gesprek met [Onderneming 3] op 5 september 2018 vragen zijn gesteld over de berekening en berekeningswijze van de transactie, en niet over de aard en achtergrond van de transactie of de onderliggende activiteiten als zodanig. In het document specifieke waarnemingen van [A] wordt voor de berekening en berekeningswijze van de transactie vervolgens verwezen naar paragraaf 3, pagina 37, van het onderzoeksverslag van [A]. In die passages van het onderzoeksverslag van [A] is de nadere toelichting uiteengezet die [Onderneming 3] aan JTC heeft gegeven op 12 maart 2020 en 17 april 2020 over de berekening en berekeningswijze. Zoals eerder al is opgemerkt, kan de informatie die op die data aan JTC is verstrekt, niet afdoen aan de geconstateerde overtreding, omdat JTC op 6 september 2018, en overigens ook tijdens de overtredingsperiode, nog niet over die informatie beschikte.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Uit de opmerking van [A] dat de vraag van JTC aan [Onderneming 3] op 5 september 2018 geen betrekking had op de aard en achtergrond van de transactie of de onderliggende activiteiten als zodanig, leidt DNB af dat voor JTC destijds dus kennelijk geen onduidelijkheid bestond over deze aspecten. DNB acht dit opmerkelijk, nu [A] in het onderzoeksverslag van 18 augustus 2020 wel zeer uitvoerig ingaat op de aard en achtergrond van de transactie en de onderliggende activiteiten en [A] die uiteenzetting ook van belang acht voor de onderbouwing van haar stelling dat de transactie niet ongebruikelijk is. Uit het onderzoeksverslag van [A] leidt DNB daarnaast af dat die informatie over de aard en achtergrond van de transactie pas voor JTC naar voren is gekomen op basis van de nadere toelichting van [Onderneming 3] aan JTC op 28 juni 2019 en 12 maart 2020. Die informatie kan niet afdoen aan de geconstateerde overtreding, zoals eerder al is overwogen, nu JTC ten tijde van belang niet over die informatie beschikte.

- d. In randnummer 37 is DNB nader ingegaan op de stelling van [A] dat de transactie niet materieel afwijkt van het transactieprofiel van [Doelvennootschap]. DNB verwijst naar haar reactie in dit randnummer.
- e. [A] stelt dat op pagina's 25 en 26 van haar onderzoeksverslag de overeengekomen activiteiten en diensten tussen [Onderneming 5] en [Onderneming 4] zijn uiteengezet. DNB constateert dat die uiteenzetting is gebaseerd op de toelichting van [Onderneming 3] aan JTC op 28 juni 2019 en 12 maart 2020. Zoals hiervoor meermaals is overwogen, kan die informatie niet afdoen aan de geconstateerde overtreding.

Los daarvan, merkt DNB nog het volgende op. Dat de omschrijving van de dienstverlening zou aansluiten bij modelvoorwaarden en -overeenkomsten van Nederlandse en buitenlandse federaties en associaties voor expediteurs en dat sprake is van in de sector vaak voorkomende omschrijvingen, laat onverlet dat de consultancy overeenkomst de diensten van [Onderneming 5] globaal omschrijft en daarmee weinig inzicht biedt in de (verhouding tot de) concrete (weder)prestaties die hiervoor zijn verricht. Dit geldt in het bijzonder

ook voor de aan de betrokken consultant toegekende bonus en de factuur die daartoe door [Onderneming 5] is verzonden. Deze bonus is door JTC evenwel bij de transactie van 6 september 2018 als vijfde onderliggende factuumeegenomen ter verantwoording van factuur 2. In de zienswijze is niet nader ingegaan op de constatering in het voornemen dat het opmerkelijk is dat de onderbouwing van de bonus – te weten 1,23% van het nettoresultaat van [Onderneming 1] over 2017 – pas voor het eerst naar voren is gekomen in het onderzoeksverslag van [A]. Niet gebleken is dat JTC op 6 september 2018 over deze onderbouwing beschikte. Zie verder de opmerkingen van DNB in randnummer 37.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

DNB merkt daarnaast nog op dat [A] eraan voorbij lijkt te gaan dat DNB de omstandigheid dat de consultancy overeenkomst de te verrichten consultancy diensten slechts globaal omschrijft, in onderling verband en samenhang heeft beschouwd met de overige in randnummer 30 genoemde feiten en omstandigheden. Op basis van die combinatie van feiten en omstandigheden, in onderling verband en samenhang beschouwd, had JTC op 6 september 2018 redelijkerwijs moeten en kunnen concluderen dat de transactie ongebruikelijk is op grond van de subjectieve indicator.

- f. Voor een uiteenzetting en onderbouwing van de bij factuur 2 betrokken bonus, verwijst [A] naar pagina's 32 tot en met 34 van het onderzoeksverslag van [A]. Zoals DNB ook in randnummer 37 heeft opgemerkt, is die uiteenzetting en onderbouwing gebaseerd op de toelichting van [Onderneming 3] aan JTC op 20 mei 2020, welke toelichting blijkens het onderzoeksverslag een aanvulling was op eerder gegeven toelichtingen in 2019. Ten tijde van belang beschikte JTC niet over die nadere informatie. Die informatie kan, zoals meermaals is overwogen, niet afdoen aan de geconstateerde overtreding (zie ook randnummer 37 en onder e. hiervoor).
- g. Voor de kostenverdeling worden door [A] allerlei *mogelijk denkbare* redenen aangevoerd, die vervolgens op geen enkele wijze zijn onderbouwd. Daar komt bij dat volgens DNB niet is gebleken dat JTC ten tijde van belang - op 6 september 2018 - over een volgens DNB plausibele onderbouwing beschikte voor de kostenverdeling.

DNB acht het zonder nadere onderbouwing nog immer niet inzichtelijk dat [Doelvennootschap], gelet op haar minderheidsaandelenbelang in [Onderneming 1] van 10%, voor tweederde deel bijdraagt aan de consultancy kosten van [Onderneming 1]. Daarbij acht DNB van belang dat [A] schrijft dat het denkbaar is dat [Onderneming 3] de samenwerking met [Groep 2] naar de toekomst positief inschatte vanwege de synergie-effecten en derhalve een verwatering van zijn eigendomsbelang acceptabel achtte, maar op *kortere termijn* niet de aanvullende kosten van [Onderneming 5] wilde dragen en de aandeelhouders van [Onderneming 2] en [Doelvennootschap] deze kosten zouden blijven dragen. De kostenverdeling die in de (side) agreement is geregeld ziet op consultancy kosten over 2016, 2017 en 2018. Daarmee is volgens DNB geen sprake (meer) van een beoogde

(inzichtelijke) kostenverdeling op kortere termijn en daarnaast is ook niet gebleken dat voor deze kostenverdeling is voorzien in een einddatum. Daar komt bij dat uit de door [A] genoemde mogelijke andere redenen van de integratie, zoals schaalvergroting en kostenefficiëntie, volgt, zoals eerder is opgemerkt, dat [Onderneming 3] – behalve een verwaterend aandelenbelang – hierbij juist ook (financiële) voordelen kan hebben genoten.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

- h. Voor zover [A] betoogt dat uit de bevestiging van [C] blijkt dat de consultancy posten van [Onderneming 5] door [C] zijn onderzocht, doelt [A] met die bevestiging op eerdergenoemde toelichting van [C] aan JTC op 4 maart 2020. Zoals al in randnummer 37 is opgemerkt, betreft het een toelichting die [C] na 6 september 2018, en overigens ook na de overtredingsperiode, aan JTC heeft gegeven, zodat die informatie niet kan afdoen aan de geconstateerde overtreding. Zie ook randnummer 37 voor de opmerkingen van DNB over de volgens DNB beperkte reikwijdte van de audit van [C].

Audit [C]

109. In reactie op de stellingen van JTC inzake de audit van [C], wordt verwezen naar randnummers 37 en 108, onder h., waarin DNB al op deze stellingen is gereageerd.

Rapport van [B]

110. DNB ziet geen aanleiding om haar standpunt te herzien op basis van het rapport van [B]. DNB overweegt in dit verband als volgt.
111. Voor zover [B] in paragraaf 4 van het rapport ingaat op het transactieprofiel, verwijst DNB naar alles wat zij hiervoor reeds op dit punt heeft opgemerkt. [B] brengt in zoverre geen nieuwe gezichtspunten naar voren.
112. In paragraaf 5 heeft [B] de "red flags" zoals die door haar zijn geïdentificeerd op basis van diverse documenten, beoordeeld aan de hand van het onderzoeksverslag van [A] en onderliggende documenten, te weten de brieven van DNB en verstrekte informatie door [Onderneming 3] en [C]. Allereerst merkt DNB op dat ook [B] duidelijk maakt dat er meerdere risico verhogende factoren rondom de transactie spelen, zoals "consultancy fees", oliehandel in Kazachstan, een Panamese entiteit en een risicovolle branche.
113. [B] gaat per "red flag" in op de vraag of er op basis van het onderzoek door JTC en [A] een adequate rechtvaardiging en onderbouwing was voor de transactie. Daarbij heeft zij met name het onderzoeksverslag van [A] en de hierin weergegeven bevindingen tot uitgangspunt genomen. Hiervoor is DNB al uitgebreid ingegaan op het onderzoeksverslag van [A] en de daarin genoemde informatie van [Onderneming 3] en [C]. DNB heeft er primair op gewezen dat de bevindingen in het onderzoeksverslag van [A] voornamelijk zijn gebaseerd op feiten en omstandigheden die JTC ná 6 september 2018, en ook na de overtredingsperiode, bekend zijn geworden op basis van nadere toelichtingen van [Onderneming 3] en [C], en dat die feiten en

omstandigheden dus niet kunnen afdoen aan de geconstateerde overtreding. Ook [B] heeft dit niet onderkend. Zij verwijst ter onderbouwing van haar stellingen, evenals [A], met regelmaat naar feiten en omstandigheden die JTC pas na 6 september 2018, en ook na de overtredingsperiode, bekend zijn geworden. Daar waar [B] concludeert dat er *“voldoende documentatie is die laat zien dat er een rechtmatig en economisch doel is voor de transactie”*, doelt zij dus met name op documentatie die JTC pas na 6 september 2018 en overigens ook na de overtredingsperiode bekend is geworden op basis van het hernieuwde nadere onderzoek naar aanleiding van de negatieve berichtgeving. Die documentatie is hier niet relevant. DNB onderschrijft de conclusie van [B] reeds om die reden niet.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

114. Los van het vorenstaande, merkt DNB nog het volgende op over het rapport.
115. [B] doet verschillende niet onderbouwde aannames, zoals: *“Daarbij komt uit het onderzoeksverslag van [A] naar voren dat er al vele jaren een relatie is tussen [Onderneming 4] en [Betrokken consultant]. Oorspronkelijk was er een arbeidscontact; op een gegeven moment is omgezet in een consultancy agreement met [Onderneming 5], en nu is het weer omgezet naar een arbeidscontract met [Betrokken consultant]. Gezien het feit dat er vele jaren een soort arbeidsrelatie is, lijkt het onwaarschijnlijk dat er sprake is van fictieve diensten”* [onderstreping DNB].⁶¹ En: *“Het feit dat voorafgaand aan de transactie de vastlegging van afspraken is gedaan, versterkt juist de gebruikelijkheid van de transactie. Indien er inderdaad gelden weggesluisd of verhuld zouden worden, zouden afspraken wellicht niet als zodanig op papier zijn gezet.”* [onderstreping DNB]⁶² Met die laatste passage gaat [B] er overigens ook nog eens aan voorbij dat ter beoordeling van de meldingsplicht op grond van de subjectieve indicator, niet van belang is of er daadwerkelijk gelden weggesluisd of verhuld zijn of worden, maar of er ten tijde van belang voor JTC aanleiding bestond om te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of terrorismefinanciering.
116. Ook wijst DNB ter illustratie nog op de volgende passage in het rapport: *“De mondelinge afspraken zijn pas veel later schriftelijk vastgelegd. Vanuit administratief oogpunt is het zeer slordig dat de afspraken niet eerder zijn vastgelegd, iets waar JTC en ook [C] op aangedrongen hebben. De betalingen en bedragen zijn echter grondig onderzocht door JTC. De reden van de transactie is verklaard en vastgelegd is dat de transactie een rechtmatig en economisch doel heeft.”*⁶³ Met deze passage gaat [B] voorbij aan de in randnummer 30 weergegeven discrepantie dat de in september 2018 overeengekomen side agreement voorziet in een regeling ten aanzien van de kostenverdeling die sinds 1 januari 2016 van kracht zou zijn geworden en ziet op de kosten van verleende consultancy diensten in 2016, 2017 en 2018, terwijl bepaalde bij de verrekening meegenomen onderliggende facturen van factuur 1, mede zien op de kosten vanwege

⁶¹ Rapport van [B], p. 6.

⁶² Rapport van [B], p. 7.

⁶³ Rapport van [B], p. 6.

verleende consultancy diensten in 2015.

117. Verder gaat [B] in verschillende passages uit van een onjuist standpunt van DNB. Zo staat in het rapport: *"De voornaamste reden waarom DNB stelt dat het ongebruikelijke karakter van de transactie redelijkerwijs bekend had moeten zijn en als ongebruikelijkheid had moeten worden gemeld bij de FIU, is omdat de transactie niet pas (lees: past) binnen het transactieprofiel van [Doelvennootschap] en dat daarom JTC bekend had moeten zijn met het ongebruikelijke karakter van de transactie"*⁶⁴ En: *"De uiteindelijk geconstateerde overtreding dat de transactie ongebruikelijk is omdat deze niet past binnen het transactieprofiel en JTC zelf vragen heeft gesteld, lijkt geen stand te kunnen houden."*⁶⁵ Zoals hiervoor al meermaals is overwogen, heeft DNB dit standpunt niet ingenomen, noch in het voornemen noch in dit boetebesluit (zie onder meer randnummer 37).
118. Ook merkt [B] op: *"Het feit dat een transactie niet is opgenomen in het transactieprofiel betekent niet dat het direct een ongebruikelijke transactie is die gemeld moet worden. Zoals ook in het onderzoeksverslag uitvoerig is toegelicht, is dit een alert die onderzocht moet worden. Dit heeft JTC ook gedaan."*⁶⁶ Verder merkt zij op: *"Zoals in deze good practices gesteld, is een transactieprofiel een middel voor transactiemonitoring en moet het profiel daadwerkelijk bijdragen aan het detecteren van ongebruikelijke transacties en/of afwijkende transactiepatronen. Op het moment dat een transactie niet past binnen het opgestelde transactieprofiel, kan dit worden aangemerkt als opmerkelijk. Een transactieprofiel is van belang voor een effectieve manier van monitoren van transacties."*⁶⁷ [B] lijkt te veronderstellen dat DNB dit standpunt niet deelt. Integendeel, DNB onderschrijft dat wat [B] in deze passages stelt. DNB is echter van oordeel dat JTC op basis van haar onderzoek op 6 september 2018 redelijkerwijs tot de conclusie had kunnen en had behoren te komen dat de in randnummer 30 opgesomde combinatie van feiten en omstandigheden, in onderling verband en samenhang beschouwd, aanleiding geven om te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of terrorismefinanciering.
119. [B] stelt ook: *"Indien een cliënt actief is in oliehandel in corruptiegevoelige landen is derhalve verscherpt cliëntonderzoek nodig. Het feit dat [Doelvennootschap] (de cliënt/doelvennootschap) van JTC in een structuur zit die olie aankoopt en vervoert in Kazachstan, betekent dat verscherpt cliëntonderzoek moet worden uitgevoerd, inclusief verscherpte monitoring van transacties. Dit is wat JTC gedaan heeft. Het betekent niet dat vanwege deze factoren een transactie gerelateerd aan oliehandel direct, zonder onderzoek als ongebruikelijk moet worden beschouwd(...)"*⁶⁸ [B] lijkt ook hier te veronderstellen dat DNB deze visie niet deelt. DNB onderschrijft dit. Het standpunt van DNB is echter, dat JTC op 6 september 2018 op basis van de in randnummer 30 opgesomde combinatie van feiten en

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

⁶⁴ Rapport van [B], p. 3.

⁶⁵ Rapport van [B], p. 4.

⁶⁶ Rapport van [B], p. 3.

⁶⁷ Rapport van [B], p. 4.

⁶⁸ Rapport van [B], p. 6.

omstandigheden redelijkerwijs wél tot die conclusie had behoren te komen.

120. In het rapport staat verder: *"Omdat 2 van de 3 aandeelhouders nu aandeelhouders zijn van [Doelvennootschap], komt tweederde van de kosten voor rekening van [Doelvennootschap]. Dit zijn afspraken tussen contractspartijen en dit is ook toegelicht in het onderzoeksverslag (lees: van [A]). Hoewel DNB het geen logische afspraken vindt en van mening is dat [Onderneming 3] ook in de kosten zou moeten delen omdat [Onderneming 3] wellicht ook voordelen heeft ontleend aan de diensten van de consultant, is het niet aan JTC (noch DNB) om te treden in deze afspraken."*⁶⁹ DNB heeft er geen mening over of [Onderneming 3] al dan niet in de kosten zou moeten delen en stuurt er ook zeker niet op aan om te treden in afspraken op dit punt. Waar het DNB om gaat, is dat de kostenverdeling op voorhand onlogisch voorkomt, gelet op het minderheidsbelang van [Doelvennootschap] in [Onderneming 1]. De uitleg die JTC voor deze op voorhand onlogische kostenverdeling heeft gegeven, is onvoldoende plausibel, wat al eerder is opgemerkt. Daar komt nog eens bij dat die uitleg van JTC voornamelijk is gebaseerd op informatie die zij ruim ná 6 september 2018 van [Onderneming 3] heeft gekregen. Die informatie kan, zoals meermaals is opgemerkt, niet afdoen aan de geconstateerde overtreding.

121. [B] verwijst verder naar de uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 21 oktober 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:9751, waarin de rechter, kort gezegd, oordeelde dat er onvoldoende grond was voor de betreffende instelling om een hoger risico op witwassen te onderkennen, omdat er geen twijfel was aan de legale herkomst van de gelden. [B] stelt vervolgens: *"JTC heeft inzicht in en verklaring voor de herkomst van het geld en heeft ook de verdere omstandigheden rond de transactie geverifieerd en stukken opgevraagd. Er is een duidelijk zakelijke grondslag aangetoond door contracten en facturen. De onderliggende bedragen van de transacties zijn gedocumenteerd en geven geen aanleiding om te veronderstellen dat ze verband kunnen houden met witwassen of terrorismefinanciering."*⁷⁰ [B] maakt niet duidelijk in hoeverre de feiten en omstandigheden in de door haar aangehaalde zaak vergelijkbaar zijn met die in de onderhavige zaak. Los daarvan, miskent [B] dat voor vaststelling van de aan de orde zijnde overtreding moet worden uitgegaan van de feiten en omstandigheden die ten tijde van belang voor JTC bekend waren. Bij haar beoordeling baseert [B] zich voornamelijk op feiten en omstandigheden die JTC pas ruim na 6 september 2018, en overigens ook na de overtredingsperiode, voor JTC bekend zijn geworden. Gelet op de in randnummer 30 weergegeven combinatie van feiten en omstandigheden, in onderling verband en samenhang beschouwd, was er – anders dan in voormelde uitspraak – volgens DNB geen sprake van de situatie dat er geen twijfel bestond over de legale herkomst van de gelden. Een beroep op die uitspraak kan JTC dan ook niet baten.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

⁶⁹ Rapport van [B], p. 7.

⁷⁰ Rapport van [B], p. 8.

122. Voor zover [B] verwijst naar eerdergenoemde uitspraak van 28 oktober 2020⁷¹, wordt verwezen naar randnummers 70 tot en met 76, waarin al is uiteengezet dat deze uitspraak in de visie van DNB geen betekenis heeft voor deze zaak.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Onjuiste/onbegrijpelijke passages

123. DNB heeft enkele formuleringen uit het voornemen in dit besluit aangepast naar aanleiding van de door JTC aangevoerde feitelijke onjuistheden.⁷² Inhoudelijk doen deze aanpassingen niet af aan de conclusies van DNB. Voor zover in de matrix inhoudelijke stellingen naar voren zijn gebracht die hiervoor reeds aan bod zijn gekomen, verwijst DNB naar haar eerdere opmerkingen. In reactie op de aanvullende stellingen in de matrix, merkt DNB het volgende op.
- a. Zoals opgemerkt in randnummer 37, acht DNB het opmerkelijk dat de verdeelsleutel slechts mondeling is overeengekomen en vervolgens pas negen jaar later én slechts vijf dagen voor het opstellen van de facturen 1 en 2 op 4 september 2018, alsnog schriftelijk is vastgelegd. Dit geldt temeer, nu op grond van diezelfde mondelinge afspraak ook al in de jaren 2013 tot en met 2016 verrekeningen van dividend hebben plaatsgevonden⁷³, terwijl de noodzaak tot schriftelijke vastlegging toen kennelijk niet werd gezien. Daar komt bij dat, zoals hiervoor is opgemerkt in randnummer 108, onder b, DNB uit de zienswijze opmaakt dat de dienstverlening door JTC aan [Doelvennootschap] pas in 2017 is aangevangen en relatief snel overging in de aan de transactie van 6 september 2018 gerelateerde dividenduitkering en verrekening. Zoals reeds is opgemerkt, maakt DNB hieruit op dat op dat moment dus geen sprake was van een voor JTC reeds jarenlange ervaring met [Doelvennootschap], noch met de gestelde (mondelinge) afspraak over de verdeelsleutel noch met de gestelde verrekening van dividend zoals in 2013 tot en met 2016 was geschied. Bij die verrekeningen was JTC namelijk niet betrokken.
- b. Naar aanleiding van het door JTC als bijlage 1a bij de zienswijze meegezonden document met de aanhef "AGREEMENT BETWEEN THE SHAREHOLDERS OF [Onderneming 1]", merkt DNB het volgende op.

In het DVD zijn de volgende versies van de side agreement opgenomen:

**SHAREHOLDERS Agreement [Onderneming 1] Aug 2018
(partly signed [Onderneming 2])**

Dit document vermeldt als aanhef "SIDE AGREEMENT TO THE SHAREHOLDERS AGREEMENT [Onderneming 1]" en is ondertekend namens [Onderneming 2] door [Persoon 7] op 30 augustus 2018;

**SHAREHOLDERS Agreement [Onderneming 1] Aug 2018
(partly signed VFSU [Onderneming 1])**

⁷¹ Rapport van [B], p. 8.

⁷² Het betreft formuleringen in paragraaf B, onder kopje "Resultaten onderzoek", van dit besluit.

⁷³ Zie matrix, p. 5.

Dit document vermeldt als aanhef "SIDE AGREEMENT TO THE SHAREHOLDERS AGREEMENT [Onderneming 1]" en is ondertekend namens [Onderneming 3] door [Persoon 8] en namens [Onderneming 1] door [Persoon 8] op onbekende datum.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Verder bevat het DVD de volgende versies van de agreement:

20180919 Agreement [Onderneming 1] Aug 2018 - signed VDCFS for [Doelvennootschap]

Dit document vermeldt als aanhef "AGREEMENT BETWEEN THE SHAREHOLDERS [Onderneming 1] en is ondertekend namens [Doelvennootschap] door JTC⁷⁴ op 19 september 2018;

20180919 Agreement [Onderneming 1]re. Annual Awards and the costs of the Consult...

Dit document vermeldt als aanhef "AGREEMENT BETWEEN THE SHAREHOLDERS [Onderneming 1], ondertekend namens [Onderneming 3] door [Persoon 8], namens [Onderneming 1] door [Persoon 9], namens [Doelvennootschap] door JTC en namens [Onderneming 2] door [Persoon 7] op 19 september 2018.⁷⁵

DNB acht het opvallend dat voor de afspraak inzake de verdeling van de consultancy kosten twee verschillende overeenkomsten in het DVD zijn opgenomen, te weten de side agreement (SIDE AGREEMENT TO THE SHAREHOLDERS AGREEMENT [Onderneming 1]) enerzijds en de agreement (AGREEMENT BETWEEN THE SHAREHOLDERS [Onderneming 1]) anderzijds. Ten aanzien van de side agreement valt op dat uit het DVD niet blijkt dat dit is ondertekend door [Doelvennootschap]. Verder is onduidelijk wanneer [Onderneming 1] en [Onderneming 3] dit document hebben ondertekend, omdat een datum van ondertekening ontbreekt. Dit is ook in randnummer 30 opgemerkt. De agreement is door alle partijen ondertekend op 19 september 2018, en dus pas ná 6 september 2018. Dit betekent dat JTC op 6 september 2018 niet over (de versies van) de agreement beschikte. De door JTC bij de zienswijze overgelegde bijlage 1a, doet er dus niet aan af dat JTC de transactie op 6 september 2018 heeft uitgevoerd, zonder dat hier een volledig ondertekende overeenkomst inzake de verdeling van consultancy kosten aan ten grondslag lag.

In dit kader benadrukt DNB dat uit de Good Practices valt op te maken dat ingeval van consultancy diensten, het in de rede ligt dat een trustkantoor extra onderzoek verricht naar de documenten die ten grondslag liggen aan de hiermee samenhangende transacties.⁷⁶ Die documentatie is vereist om dat onderzoek te kunnen doen en om eventuele afwijkingen te kunnen signaleren.⁷⁷ Mede gelet hierop had JTC het in het kader van de beoordeling van de meldingsplicht op 6 september 2018 van belang moeten achten dat de gestelde mondelinge afspraak sinds de integratie van [Onderneming 4] in [Groep 1] in 2009

⁷⁴ Destijds: Van Doorn CFS B.V.

⁷⁵ Deze versie is als bijlage 1a bij de zienswijze gevoegd.

⁷⁶ Good Practices, p. 11.

⁷⁷ Good Practices, p. 25.

niet schriftelijk was vastgelegd en ook op 6 september 2018 nog immer niet volledig was geformaliseerd. Hierdoor kon het in de Good Practices bedoelde onderzoek namelijk niet adequaat plaatsvinden.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

- c. DNB merkt op dat de in de zienswijze aangevoerde reden om de dienstverlening aan [Doelvennootschap] te beëindigen, niet strookt met de reden die JTC eerder heeft genoemd in haar brief van 6 december 2019. Daarin heeft JTC DNB geïnformeerd dat de dienstverlening wordt beëindigd omdat de cliënt eerder in september 2018 kenbaar heeft gemaakt voornemens te zijn om te herstructureren en te liquideren.⁷⁸ Los daarvan, kunnen deze aangevoerde redenen om de klantrelatie te beëindigen, niet afdoen aan de geconstateerde overtreding.
- d. DNB is hiervoor al uitvoerig ingegaan op de feiten en omstandigheden die volgens haar redengevend zijn voor de meldingsplicht van de transactie. Verwezen wordt naar alle eerdere overwegingen van DNB op dit punt.

Opportuniteit

Zienswijze JTC

- 124. JTC betoogt dat als er al van moeten worden uitgegaan dat sprake is van een overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft, deze overtreding niet boetewaardig is. Het betreft een eerste overtreding van deze bepaling. Verder signaleert JTC dat DNB en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) tegenwoordig regelmatig signaleren dat onder toezicht staande instellingen (met regelmaat) ten onrechte geen FIU-meldingen hebben gedaan, maar dat er ten aanzien van die instellingen niet tot het opleggen van een boete wordt overgegaan. Het is niet opportuun en in strijd met het verbod op willekeur, om in dit geval wel hiertoe over te gaan.
- 125. Dat volgens DNB sprake was van een "subjectieve" indicatie van witwassen, doet volgens JTC reeds als zodanig af aan de verwijtbaarheid van de beweerdelijke overtreding en dus aan de opportuniteit om tot beboeting over te gaan. Het gaat hier om de invulling die door JTC aan de subjectieve indicator is gegeven en die DNB anders invult. Het standpunt van JTC dat de transactie van 6 september 2018 niet ongebruikelijk is, wordt ook ondersteund door [A] en [B]. Als komt vast te staan dat de transactie wel als ongebruikelijk kwalificeert, dan kan het JTC in redelijkheid niet worden aangerekend dat zij tot een andere waardering en afweging is gekomen. Voor zover nodig, beroept JTC zich daarbij ook op rechtsdwaling respectievelijk een pleitbaar standpunt.
- 126. JTC wijst voorts op artikel 1d, zesde lid, van de Wwft en artikel 48, zesde tot en met achtste lid, van de vierde anti-witwasrichtlijn (AMLD), waarin de risico gebaseerde aanpak van het toezicht door de betrokken toezichthoudende autoriteit is uiteengezet. Daarin wordt ook duidelijk gemaakt dat bevoegde autoriteiten rekening houden met de mate van beslissingsvrijheid die aan de meldingsplichtige autoriteit wordt gelaten en

⁷⁸ Brief van JTC van 6 december 2019, p. 2.

op passende wijze de risicobeoordelingen die hieraan ten grondslag liggen, herbezien. DNB geeft geen blijk van enig begrip voor en weging van de beslissingsvrijheid van JTC. JTC heeft uitgebreide procedures voor haar werkwijze opgesteld (dit blijkt ook uit het feit dat in de periode 2016-2020 in totaal 27 meldingen zijn gedaan) en zij heeft ook in dit geval uitgebreide controles dan wel onderzoekshandelingen uitgevoerd om de werkelijke aard van de transactie van 6 september 2018 te doorgronden.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Reactie DNB

127. DNB verwijst voor wat betreft de opportuniteit van het opleggen van een bestuurlijke boete naar haar overwegingen in randnummers 40 tot en met 46. Bij haar belangenafweging heeft DNB de relevante omstandigheden van het geval beoordeeld, waaronder de ernst van de overtreding en de mate van verwijtbaarheid.
128. De Wwft heeft als doel het tegengaan van witwassen van opbrengsten uit misdrijven en het financieren van terrorisme. Daartoe moet een instelling bijzondere aandacht besteden aan ongebruikelijke transactiepatronen en transacties die hoger risico op witwassen of terrorismefinanciering met zich brengen. Het is cruciaal dat de kanalen waarlangs het witwasproces zich kan voltrekken, worden beschermd tegen misbruik voor criminele doeleinden. Een belangrijk onderdeel van de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering is de verplichting om ongebruikelijke transacties onverwijld te melden aan de FIU. Artikel 16, eerste lid, van de Wwft vormt met het oog op de poortwachtersrol die trustkantoren dienen te vervullen, een kernbepaling van de Wwft. De meldingsplicht kan een rol spelen voor de opsporing van witwassen en terrorismefinanciering en daarnaast gaat van de meldingsplicht ook een belangrijke preventieve werking uit. JTC moet bij iedere doelvennootschap voldoen aan deze kernbepaling.
129. In de visie van DNB is sprake van een ernstige overtreding. Door de overtreding heeft JTC de doelstellingen van de Wwft in gevaar gebracht en is zij tekortgeschoten in het naleven van haar meldingsplicht. Hierdoor loopt JTC een verhoogd risico om betrokken te geraken bij witwassen en terrorismefinanciering.
130. JTC is een professionele marktdeelnemer en een vergunde trustinstelling. Van haar mocht worden verwacht dat zij op de hoogte is van relevante wet- en regelgeving en deze ook naleeft. Dit geldt zeker voor de kernverplichting die voortvloeit uit artikel 16, eerste lid, van de Wwft. Over deze verplichting heeft DNB ook regelmatig gepubliceerd, zoals in de Leidraad DNB en de Good Practices. JTC heeft deze kernverplichting echter niet nageleefd en daarmee haar poortwachtersrol niet vervuld. Van JTC mocht wordt verwacht dat zij - als professionele marktdeelnemer - de in randnummer 30 opgesomde feiten en omstandigheden redelijkerwijs had onderkend en voor het voetlicht had gebracht in het kader van haar onderzoek op 5 en 6 september 2018. Ook mocht van haar worden verwacht dat zij op 6 september 2018, nu zij op dat moment geen logisch (onderbouwde) verklaring voor deze feiten en omstandigheden had (gekregen), redelijkerwijs tot de conclusie was gekomen dat de in randnummer 30 opgesomde combinatie van feiten en omstandigheden, in onderling verband

en samenhang beschouwd, aanleiding geeft om te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of terrorismefinanciering. Dit heeft JTC echter niet onderkend, wat haar volledig te verwijten valt.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

131. JTC merkt in haar zienswijze nog op dat de opmerking van DNB over de verwijtbaarheid]in het voornemen, te weten dat zij er "*nog steeds geen blijk van geeft in te zien dat sprake is van een ongebruikelijke transactie*", niet passend is in het licht van de onschuldpresumptie. DNB volgt JTC hierin en heeft de betreffende passage daarom niet opgenomen in dit besluit. Dit laat onverlet dat de overtreding JTC volledig te verwijten valt, op grond van de motivering zoals uiteengezet in randnummers 44 tot en met 46 en 130.
132. Dat sprake is van een eerste overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft, maakt dit niet anders en noopt niet tot de conclusie dat JTC daarom geen boete mag of kan worden opgelegd. Ook ziet DNB hierin geen aanleiding om de boete te matigen, nu dit niet afdoet aan de ernst van de overtreding en/of de mate van verwijtbaarheid.
133. De stelling van JTC dat beboeting van JTC in strijd is met het verbod op willekeur omdat DNB en de AFM regelmatig signaleren dat onder toezicht staande instellingen ten onrechte geen FIU-meldingen hebben gedaan, maar in die gevallen niet tot beboeting is overgegaan, slaagt niet. Voor zover JTC in het algemeen verwijst naar een volgens haar bestaande praktijk, is het aan JTC om haar beroep op het verbod op willekeur dan wel het gelijkheidsbeginsel te onderbouwen met concrete gevallen die volgens haar op relevante punten vergelijkbaar zijn met haar situatie. Met deze algemene stelling is JTC daarin niet geslaagd. Overigens betwist DNB de stelling van JTC dat sprake zou zijn van een praktijk waarin DNB de overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft over het algemeen gedoogd.
134. Het beroep van JTC op rechtsdwaling, slaagt evenmin. Gebrek aan kennis van het recht is slechts verschoonbaar onder bijzondere omstandigheden. Nu JTC haar stelling op dit punt op geen enkele wijze heeft onderbouwd, anders dan met de stelling dat zij gelet op haar beslissingsvrijheid gehouden was een andere afweging te maken en op welke stelling DNB hiervoor al heeft gereageerd, is DNB om die reden van oordeel dat het betoog van JTC niet leidt tot een andere uitkomst inzake de boeteoplegging.
135. De zogenoemde leer van het pleitbaar standpunt is in de belastingrechtspraak tot ontwikkeling gekomen. Die leer houdt, kort gezegd, in dat een belastingplichtige geen opzet of grove schuld kan worden verweten ter zake van een onjuist juridisch standpunt dat door hem is ingenomen in een belastingaangifte, wanneer voor dat standpunt zodanige argumenten zijn aan te voeren dat niet kan worden gezegd dat die belastingplichtige, door dit standpunt in te nemen, dermate lichtvaardig heeft gehandeld dat het aan zijn opzet of grove schuld is te wijten dat van hem te weinig belasting is geheven.⁷⁹ Voor het opleggen van de hier aan de

⁷⁹ Zie het arrest van de Hoge Raad van 23 september 1992, ECLI:NL:HR:1992:ZC5105.

orde zijnde bestuurlijke boete is niet vereist dat JTC opzettelijk heeft gehandeld dan wel dat sprake is van grove schuld van de zijde van JTC. Derhalve kan het leerstuk van het pleitbare standpunt JTC evenmin baten.⁸⁰

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

136. Daar waar JTC stelt dat sprake is van beoordelingsruimte en -vrijheid bij de invulling van de subjectieve indicator en dat DNB dit onvoldoende heeft onderkend, verwijst DNB randnummers 79 tot en met 85, waarin al op dit punt in gereageerd. Ook daar waar JTC wijst op artikel 1d, zesde lid, van de Wwft en artikel 48, zesde tot en met achtste lid van de AMLD, verwijst DNB naar haar reactie in deze randnummers. Ook voor het betoog van JTC dat uitgebreide controles en onderzoekshandelingen zijn verricht om de aard van de transactie van 6 september 2018 te doorgronden, verwijst DNB naar wat zij hiervoor al op dit punt heeft opgemerkt, zoals in randnummers 97 tot en met 99. De betogen van JTC leiden niet tot een andere afweging van DNB over de opportuniteit van het opleggen van een bestuurlijke boete dan wel over de ernst van de overtreding en/of de mate van verwijtbaarheid.

Ernst en verwijtbaarheid

Zienswijze JTC

137. JTC betoogt dat bij de beoordeling van de ernst en verwijtbaarheid ten onrechte voorbij is gegaan aan haar hiervoor aangehaalde observaties. Hetgeen is overwogen met betrekking tot de ernst en verwijtbaarheid is volgens JTC niet concludent. DNB heeft de ernst uitsluitend in abstracto toegelicht, waardoor JTC hier niet nader op in kon gaan. Met betrekking tot de verwijtbaarheid, lijkt DNB JTC vooral kwalijk te nemen dat zij pas tot een FIU-melding is overgegaan, nadat DNB haar in het kader van het onderzoek in april 2019 vragen over de transactie 6 september 2018 heeft gesteld. JTC is het hier niet mee eens en verwijst in dit verband naar het Overzicht (onderzoeks)handelingen.

Reactie DNB

138. DNB ziet geen aanleiding om haar standpunt over de ernst van de overtreding en de mate van verwijtbaarheid te herzien. DNB verwijst naar al haar eerdere overwegingen op dit punt. Aanvullend merkt DNB nog op dat ook in het voornemen deugdelijk was gemotiveerd waarom de overtreding door DNB ernstig is geacht. DNB ziet dan ook niet in waarom JTC niet in staat zou zijn om op die overwegingen in het voornemen te kunnen reageren.

Boetehoogte/draagkracht

Zienswijze JTC

139. JTC merkt op dat in het voornemen in algemene zin is verwezen naar het basisbedrag dat is gekoppeld aan de overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft. Iedere indicatie ontbreekt met betrekking tot de hoogte van

⁸⁰ Vergelijk de uitspraak van het Cbb van 10 januari 2018, ECLI:NL:CBB:2018:3.

de boete die DNB in casu voornemens is op te leggen aan JTC. JTC kan dan ook geen draagkrachtverweer voeren, want zij kan niet inschatten of zij een door DNB op te leggen boete zou kunnen dragen. JTC brengt ook naar voren dat de vermelding in het voornemen dat de omzet van JTC over 2019 EUR [VERTROUWELIJK] bedroeg, onjuist is. De omzet bedroeg EUR [VERTROUWELIJK]. Gelet hierop moet op grond van het onlangs gepubliceerde boetetoemingsbeleid van DNB in ieder geval een boetepercentage van [VERTROUWELIJK] worden toegepast bij stap 5 van het stappenplan.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Reactie DNB

140. Voor zover JTC beoogt aan te voeren dat het verdedigingsbeginsel is geschonden, omdat in het voornemen geen boetebedrag is genoemd waardoor zij geen draagkrachtverweer kan voeren, overweegt DNB als volgt. Uit de Awb vloeit niet voort dat DNB reeds bij een voornemen gehouden is om het boetebedrag te vermelden. In hetgeen JTC heeft aangevoerd, ziet DNB geen aanleiding om in dit geval anders te oordelen over de verplichtingen van DNB in die fase van de procedure tot boeteoplegging. DNB ziet gelet hierop geen grond voor het oordeel dat het verdedigingsbeginsel is geschonden.⁸¹
141. In het voornemen staat abusievelijk een onjuist bedrag aan omzet over 2019 vermeld. JTC brengt dit terecht naar voren. JTC heeft in het kader van de zogenoemde ISI-uitvraag over 2019 een omzet van EUR [VERTROUWELIJK] aan DNB opgegeven. DNB zal voor de omzet over 2019 van dit bedrag uitgaan. Randnummer 14 van het besluit is op dit punt aangepast.

Conclusie

142. Gelet op het voorgaande is DNB van oordeel dat de overtreding correct is vastgesteld en dat het opleggen van een bestuurlijke boete wegens de overtreding gerechtvaardigd en proportioneel is. DNB acht geen feiten of omstandigheden aanwezig die aanleiding geven om van boeteoplegging af te zien. DNB ziet wel aanleiding om het boetebedrag te matigen (zie hierna in paragraaf F).

F. Hoogte bestuurlijke boete

143. Bij het bepalen van de hoogte van een bestuurlijke boete neemt DNB artikel 31 van de Wwft, het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (Bbbfs), de artikelen 3:4 en 5:46 van de Awb en het Algemeen boetetoemingsbeleid DNB⁸² (het boetetoemingsbeleid) in acht.
144. De overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft is ingevolge artikel 31 van de Wwft juncto artikel 13 van het Bbbfs beboetbaar met een boete uit categorie 3. Voor boetecategorie 3 geldt een basisbedrag van

⁸¹ Zie in dit verband bijvoorbeeld de uitspraken van het CBb van 7 maart 2016, ECLI:NL:CBB:2016:54, en 19 maart 2018, ECLI:NL:CBB:2018:53.

⁸² Staatscourant 2020, nr. 63846.

EUR 2.500.000,- met een minimumbedrag van EUR 0,- en een maximumbedrag van EUR 5.000.000,-.

145. DNB stelt de hoogte van de bestuurlijke boete vast aan de hand van het stappenplan als bedoeld in artikel 3 van het boetetoemingsbeleid (het stappenplan). Het basisbedrag van EUR 2.500.000,- vormt op basis van stap 1 van het stappenplan het uitgangspunt bij het vaststellen van het boetebedrag.
146. Zoals DNB in randnummers 41 tot en met 46 en 129 tot en met 132 heeft overwogen, is de overtreding op zichzelf ernstig en volledig verwijtbaar. DNB ziet geen aanleiding om het basisbedrag op basis van stap 2 (ernst en/of duur) dan wel stap 3 (mate van verwijtbaarheid) van het stappenplan te verlagen of verhogen.
147. Een verhoging van het boetebedrag op grond van stap 4 (recidive) van het stappenplan is niet aan de orde, nu geen sprake is van de omstandigheid dat tijdens het plegen van de overtreding nog geen vijf jaar zijn verlopen sinds het opleggen van een bestuurlijke boete aan JTC voor eenzelfde overtreding.
148. De omzet van JTC over 2019 bedroeg EUR [VERTROUWELIJK]. Bij stap 5 (omvang) van het stappenplan zal DNB uitgaan van de omzet over 2019, nu de omzet over 2020 nog niet is gerapporteerd aan DNB. Op basis van stap 5 van het stappenplan en omvangtabel II van bijlage 1 van het boetetoemingsbeleid past DNB in dit geval een boetepercentage van [VERTROUWELIJK]% toe op het op basis van de stappen 1 tot en met 4 vastgestelde boetebedrag. Dit betekent dat het boetebedrag wordt verlaagd tot een bedrag van EUR [VERTROUWELIJK].
149. DNB acht het op basis van de stappen 1 tot en met 5 van het stappenplan vastgestelde boetebedrag afgezet tegen de omstandigheid dat hier sprake is van één niet-onverwijld gemelde transactie ten aanzien van één doelvennootschap alsook gelet op de omvang van die transactie, onevenredig hoog. DNB zal dit bedrag daarom matigen tot een bedrag van EUR 100.000,- op grond van stap 6, onder c (passendheidstoets: andere bijzondere omstandigheden), van het stappenplan. Er wordt geen aanleiding gezien om het boetebedrag verder te matigen op grond van de overige onderdelen van stap 6 van het stappenplan.
150. Een verhoging van het boetebedrag op basis van stap 7 (voordeel als ondergrens) van het stappenplan is niet van toepassing, nu DNB geen door JTC verkregen voordeel heeft kunnen vaststellen of een reële inschatting daarvan heeft kunnen maken.
151. JTC heeft geen draagkrachtverweer gevoerd. Ook anderszins is niet gebleken dat sprake is van een beperkte draagkracht. DNB ziet dan ook geen aanleiding om het boetebedrag verder te matigen op basis van stap 8 (draagkracht) van het stappenplan.
152. Gelet op het voorgaande legt DNB aan JTC een bestuurlijke boete op van **EUR 100.000,-** voor overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

G. Betaling van de boete

153. De bestuurlijke boete dient betaald te worden binnen de in artikel 4:87, eerste lid, van de Awb voorgeschreven termijn van zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit. De betaling dient te worden gedaan op rekeningnummer [VERTROUWELIJK] ten name van De Nederlandsche Bank N.V., onder vermelding van factuurnummer [VERTROUWELIJK]. De bestuurlijke boete wordt vermeerderd met de wettelijke rente (momenteel 2%), welke wordt berekend vanaf de dag waarop, sinds de bekendmaking van dit besluit, zes weken zijn verstreken.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

H. Openbaarmaking

154. In het voornemen heeft DNB JTC ook geïnformeerd voornemens te zijn om een besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete zo spoedig mogelijk openbaar te zullen maken op grond van artikel 32f, vierde lid, van de Wwft, indien DNB zou overgaan tot het opleggen van een bestuurlijke boete. Daarbij is JTC in de gelegenheid gesteld haar zienswijze naar voren te brengen naar aanleiding van dit voornemen tot openbaarmaking. In haar zienswijze van 14 januari 2021 heeft JTC ook op dit voornemen tot openbaarmaking gereageerd. DNB zal JTC zo spoedig mogelijk in een afzonderlijk besluit nader berichten over de eventuele openbaarmaking van dit besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete.

I. Bezwaar

155. Tegen dit besluit kan door iedere belanghebbende binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit bezwaar worden gemaakt. Een bezwaarschrift kan worden ingediend via: www.dnb.nl/bezwaarmaken. Een bezwaarschrift kan ook per post worden ingediend bij:

De Nederlandsche Bank N.V.
Divisie Juridische Zaken, afdeling Toezicht & Wetgeving
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

156. In artikel 32b van de Wwft is bepaald dat indien tegen een besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete bezwaar, beroep of hoger beroep wordt aangetekend, dit de verplichting tot betaling van de boete schorst totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep of hoger beroep is ingesteld, op het beroep of hoger beroep is beslist. De schorsing van de verplichting tot betaling schorst niet de berekening van de wettelijke rente.

Hoogachtend,

[VERTROUWELIJK]
Directeur

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Bijlage 1 Wettelijk kader en Leidraad DNB

Wwft*Artikel 15, eerste lid*

1. Bij algemene maatregel van bestuur worden, zo nodig per daarbij te onderscheiden categorieën transacties, indicatoren vastgesteld aan de hand waarvan wordt beoordeeld of een transactie wordt aangemerkt als een ongebruikelijke transactie.

Artikel 16, eerste lid

1. Een instelling meldt een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie onverwijld nadat het ongebruikelijke karakter van de transactie bekend is geworden, aan de FIU.

Uitvoeringsbesluit Wwft 2018*Artikel 4, eerste lid*

1. De indicatoren, bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de wet, zijn vastgesteld in de bijlage bij dit besluit.

Bijlage indicatorenlijst

Tabel 2. Indicatoren voor natuurlijke personen, rechtspersonen en vennootschappen handelend in het kader van hun beroepsactiviteiten

Trustkantoor (artikel 1a, vierde lid, onderdeel f, van de wet)

Een transactie waarbij de instelling aanleiding heeft om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme.

Een transactie van of ten behoeve van een (rechts)persoon die woonachtig of gevestigd is of zijn zetel heeft in een staat die op grond van artikel 9 van de vierde anti-witwasrichtlijn in gedelegeerde handelingen van de Europese Commissie is aangewezen als een staat met een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme.

Een transactie voor een bedrag van € 10.000,- of meer, betaald aan of door tussenkomst van de instelling in contanten, met cheques aan toonder, een vooraf betaald betaalinstrument (prepaid card) of soortgelijke betaalmiddelen.

Leidraad DNB

DNB heeft de Leidraad DNB opgesteld voor onder toezicht van DNB staande instellingen om de verschillende verplichtingen uit de Wwft te verduidelijken. De Leidraad DNB biedt ook handvatten voor de implementatie van deze verplichtingen. Hiervoor verwijst DNB naar haar website: <https://www.toezicht.dnb.nl/binaries/50-212353.pdf>.⁸³

⁸³ Versie december 2019; ten tijde van belang gold de versie 3.0 – april 2015.

Datum
14 juni 2021

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]